

DOMOVINA

Upravništvo „Domovine“ v Ljubljani, Knaflava ulica 5
Uredništvo „Domovine“, Knaflava ulica 5/II., telefon 3122 do 3126

Izhaja vsak četrtek

Naročnina za tuzemstvo: četrtletno 9 Din, polletno 18 Din, celoletno 36 Din; za inozemstvo razen Amerike: četrtletno 12 Din, polletno 24 Din, celoletno 48 Din; Amerika letno 1 dolar. — Račun poštno hranilnice, podružnice v Ljubljani, št. 10.711.

Nerodna leta

(Gospodarsko pismo podeželskega živinorejca)

Valentin Vodnik, oče in patron vseh, ki preživajo črnilo za povzdigo izobrazbe našega kmeta, je zapisal pred dobrimi stotimi leti

Kdo pozno živečih bo meni verjel,
da v letih nerodnih okrogle sem pel...

Danes preživljamo vsi skupaj hudo nerodna leta, ki zahtevajo od ljudi, katerim je na skrbi napredek našega kmeta, besed in dejanj, ki naj bodo v korist kmetijstvu.

«Zastonj iščeš na sejmu dobro mlekarico, ker je ne boš našel», obupno toži neki strokovnjak za živinorejo, ki govori o cenah in vrednosti sejmske živine. Popolnoma neupravičeno vzdihovanje! Povejte nam, kdo sploh proda dobro mlekarico. Vprašajte tiste gospode, ki hvalijo svoje mlekarice in kažejo na silne tisoče litrov njihovega mleka vsako leto, ali tudi prodajo matere in ne samo njihov zarod. Nimate toliko denarja, ker so te mlekarice le lim, na katerega lovijo nevedne, češ: kar je mati, to bo tudi hči. Kdor ve, kako težko je vzgojiti dobro plemenko, jim ne bo zameril. Najboljše mlekarice nosijo večinoma bikce ali pa so nagnjene k jalovosti. Od ene dobre krave prirediš v vsem njenem življenju z največjimi težavami in stroški največ eno odlično potomko. Povsem naravno je potem, da ni tako nespametnega živinorejca, ki bi gonil tako dragoceno živinčce na sejem. Mnogi gledajo prav tako pri kravah, kakor so navajeni pri konjih, predvsem na zunanjo obliko: da sta roga lepo razvita, da je barva dlake pravilna, pri neki pasmi še celo zahtevajo, da mora imeti v repu med belimi dlakami tudi šopek črnih dlak. Seveda so že take lepe živali redke. Še redkeje pa so krave, ki bi imele vse zahtevane znake in bi bile dobre mlekarice. Pred nekaj leti sem bil priča, ko je ocenjevalna komisija kar strmela nad neko kravo zaradi njene pravilne rasti in so ji tudi prisodili enodušno prvo nagrado. Čez čas pa sem videl, da je gnal mesar to krasno živinčce v mesnico. Vprašal sem kmeta, zakaj je prodal to vzorno kravo. «Enega telička sem dobil od nje, potem pa je ostala dve leti jalova. Kaj sem hotel z njo! Gospoda gleda le na roge in rep. Veš, zakaj so dobre krave stare in domalega vse grde? Zato ker lepe že prej pokoljejo, ker so slabe mlekarice.»

Nekdo drugi rešuje našo mlekarico krizo na ta način, da bi bilo pri nas konec slabega razpečavanja mleka, če bi porabili na vsako osebo po 8 kg sirovega masla in 9 kg sira na leto, kakor porabijo to v Nemčiji. Na milijone kilogramov bi se razpečalo obojega, da še zadoštili ne bi mogla naša banovina vsem potrebam. Pisec pa nič ne pomisli, da so razmere v Nemčiji drugačne kakor pri nas. Dokler bo pri nas krompir po 50 par za kilogram in bo delala delavka za 10 Din osem ur, ne bomo imeli denarja za tak luksuz. Že precej je treba blagostanja, da lahko postaneta te dve živilni vsakdanja hrana delavci in kmetu. Kdor ne pozna tujih razmer, naj jih hkar ne primerja z našimi.

Tretjemu niso všeč medmašne (gospinjske) štajerske kokoši, ker so mu premajhne. Navado naših kmečkih gospodinj, da nasadijo med šmar-

noma jajca za nov rod nesnih kokoši, kakor obratno nasajajo jajca pomladi le za mesne kokoši, imenuje neki moderen perutninar «stara praznoverje». Prijatelj, daleč so časi, ko je nova prosvetljena doba metala med praznoverje vse, kar ji nekako ni šlo v račun. Danes se je umaknila ta neupravičena samozavest prosvetljenca pametnejšemu spoznavanju, ki skuša odkriti globlje vzroke tisočletnih navad. Prav ta tisočletja stara praznoverstva so danes pogosto najboljše kašipot k uspešnemu razvozlavanju tajnosti prirode, katerih pojasnitev nam odkriva nova pota za uspešno delo.

Za tako zvana medmašna piščeta nasadijo naše gospodinje jajca že proti koncu julija in v prvem delu avgusta, da se izvalijo mladiči še v avgustu. Zakaj neki prav takrat? Zato, ker jih izkušnja uči, da bodo te jesenske jarčke nesle baš pozimi, ko bodo pomladne, ki so se osule pod zimo, povsem počivale. Res so medmašne kokoši manjše in tudi njihova jajčka so drobnejša. Oboje je malemu kmetu perutninarju prav po godu. Čim manjši je stroj, tem manj potrebuje pogonskih sredstev, zato tudi medmašna jajčarica potrebuje mnogo manj hranil od pomladnih dolgopetih tovarišic pri istem številu izleženih jajc. Nič za to, če so jajca manjša, saj se prodajajo pri nas na kose ne glede na težo,

in to pozimi, ko imajo jajca navadno še dosti večjo ceno kakor čez leto. Ko po treh letih taka medmašna jajčarica dosluži, se porabi v domačem gospodarstvu ne glede na velikost. Nasprotniku medmašnic tudi ni všeč, da jemljejo naše gospodinje pretežno drobna jajca za nasad, in jih uči, da ravnajo narobe, ker le iz debelega jajca se izleže krepak potomec. Prav je tako, a vendar je zmotno. Naše gospodinje bi rade na jesen čim več putk, zato jemljejo nežnejša jajčka, ker je tisočletna izkušnja (ne praznoverje) pokazala, da se izvalijo iz debelih jajc pretežno petelini in slabe jajčarice.

Za perutninske farme so seveda primernejša pomladna piščeta. Nega in krmljenje sta na pomlad lažja, jarčke so velike, krepke in se zato prav lahko prodajo po dobri ceni nevednim nedeljskim perutninarjem, ki čitajo na vseh ogljih nauk o perutninarskem blagostanju in o ogromnih milijonih, ki pridejo v državo za naša jajca. Perutninarsko blagostanje se drži samo poedinili farm, in navadno le dotlej, da se streznejo navdušeni čestilci novih pasem. Kdor govori o pomenu milijonskih postavk v naši zunanji trgovini, ki izvirajo iz izkupička jajc, in gradi na teh naše narodno blagostanje, mu povem, da še ni nikoli gojil kokoši zaradi jajc in tudi ni videl, da so vsi ti milijoni odtrgani od ust otrok in mater, da so živo zdravje, ki ga je narod moral žrtvovati, da pride do denarja za najmanjše potrebščine...

Vzgojno delo med ljudstvom

R a k e k, 9. marca.

Letošnji predpust bo ostal našim občanom v prijetnem spominu. Ni bilo sicer tistega, za ta čas, kakor nekateri mislijo, potrebnega veseljačenja, pač pa se je vse posvetilo složnemu izobraževalnemu delu.

Vsemu delu je pa prednjačil od sreskega načelstva odrejeni kmetijski tečaj, ki se dá tako za naše kmetovalce kakor tudi za vse občane, ki so sledili z največjo pozornostjo strokovnjakim vzpodbudnim in poljubnim predavanjem, primerjati s srednjo šolo za naš kmetijski stan.

Od 20. januarja do 6. t. m. so občani vsak dan polnili osnovno šolo na Uncu. Pri 17 predavanjih, trajajočih vedno nad dve uri, je bilo vsakikrat navzočih povprečno do 80 Unčanov, Ivanjeselcev, Slivčanov in Rakovcev, največ zrelih starejših mož-gospodarjev, potem ukaželjnih fantov, pa tudi naših vestnih gospodinj in deklet ni manjkalo. Sreski kmetijski referent, g. P e č o v n i k, je priklenil nase vse poslušalce že pri otvoritvi tečaja, da mu je sledilo z naraščajočim zanimanjem in zaupanjem v razgovorih o živinoreji, poljedelstvu, trajništvu, svinjereji, reji kokoši in sadjarstvu. O čebelarstvu je govoril in vzbudil za to panogo zanimanje s svojimi temeljitimi izvajanjimi agilni g. R o j c, učitelj meščanske šole na Raketu. Šolski upravitelj, g. K e n i č, je povedal čebelarjem, da sta on kakor tudi g. Rojc že takoj v pomladnem času na razpolago za praktični pouk pri čebelnjaku: O živinozdravništvu je predaval okrajni živinozdravnik gosp. P r i m i c, o zložbi zemljišč pa inšpektor g. P o k o r n o d banske uprave.

Te tako lepo zaokrožene prireditve za ljudsko izobrazbo, prve v naši občini, se je ljudstvo ne samo z zanimanjem, temveč tudi z zaupanjem v naša oblastva udeleževalo točno in polnoštevilno kljub vremenskim neprilikom. Zelo pa je razveselilo vse, ko nas je ob koncu sklepa, 6. t. m., posejil sreski načelnik g. dr. T e k a v č i č, ki je zaključil z izpodbudnimi in vznepenimi besedami ta kmetijski tečaj s pozivom, da se za to delo zahvalimo Nj. Vel. našemu ljubemu narodnemu kralju Aleksandru, kar je občinstvo storilo z navdušenimi, res od srca prihajajočimi vzkliki: «Živel naš kralj! Živel naš kraljevski dom! Živela za naše dobro vneto vlada!» Vsem predavateljem, posebno pa sreskemu načelniku, še je zahvalil za njegovo vneto skrb za ljudstvo predsednik kmetijskega odbora g. Ivan P u n t a r.

S tem je bil letošnji povsem uspeli tečaj zaključen.

Ljudstvo je uvidelo, da mu hočejo oblastva res pomagati in da ima kakor še nikoli najboljšo oporo v izvrševalcih rešilne zamisli Nj. Veličanstva. «Sedaj lahko zaupamo v izboljšanje naših razmer,» so govorili ljudje, «to je pravo delo, prava pomoč in prava pot: Iz naroda za narod!»

Po vsej Sloveniji gre glas:
Le „Domovina“ je za nas!

GOSPODARSTVO

Kmetijski pouk

NAPREDEK SADJARSTVA PO VASEH IN SELIŠČIH.

Sadne nasade imamo blizu doma, kar je važno zaradi lažjega varstva pred tatvino, pa tudi zaradi lažjega oskrbovanja. Po vaseh se tišči sadno drevje kmetijskih hiš in drugega posloplja, tako da je vsa vas v sadnem drevju. Lep je ta pogled pomladi, ko sadno drevje cvete, lep pa tudi jeseni, ko je drevje polno pisanega sadja. Ti sadni vrtovi pa zavzemajo navadno manjši prostor. Pri našem razkosanem maloposestvu jih je težko razširiti, ker manjka prostora za to. Ven na odprto polje je pa težko s sadnim drevjem, deloma zaradi varnosti in drugih nepravil. V takih razmerah je težko razširti nasade. Zato tudi vidimo, da nima sadjarstvo po vaseh pravega razmaha in da se omejuje po večini le na hišne sadovnjake, torej na zemljišča, ki se drže kmetijskih domov. En sam pogled na naše vase nas o tem prepriča.

Veliko ugodnejši je razvoj sadjarstva po krajih, kjer stojé kmetijski domovi posamezno, sredi ali kraj zaokreženega ali zloženega posestva. Po takih krajih se je sadjarstvo v teku časa veliko bolj razvilo. Po takih legah se sadjarstvo ne omejuje le na neposredno okolico hiš, ampak so tudi druga zemljišča, ki leže vstran od doma, nasajena s sadnimi drevjem. Lep zgled takih obsežnih sadnih vrtov nam dajejo kraji s posamezno stoječimi kmetijskimi domovi (selišči), kakor jih nahajamo na primer v Slovenskih goricah, v Savinjski dolini in drugod.

Opozarjam na to razliko v razvoju sadjarstva, ki jo vidimo pri skupnih vaseh in po posameznih selih, ker je merodajna tudi za nadaljnji napredek našega sadjarstva. Ponokod se bo dalo obračati še razne lege za sadno drevje, kakor se je to že dosedaj zgodilo, povsod pa ne, ker bo manjkalo ugodnih pogojev za nove nasade. Na vse to je opozarjati tudi zaradi tega, da se

ne bodo napačno presojali tisti kraji, kjer se omejuje sadjarstvo le na najbližjo okolico vasi in da se bo prav ocenjevalo tiste kraje in lege, ki so danes polne sadnega drevja. Kakor je želeti, da se naše sadjarstvo dvigne in razširi, ne bo mogoče lastnikom po vaseh in z razkosanim posestvom tega doseči, kar uživajo danes lastniki posamezno stoječih domov sredi skupaj ležečega posestva.

ALI NAJ KUPUJEMO MOČNA KRMILA ALI NE

Močna krmila, kakor oljne tropine in drugo, so danes važni pripomočki za zboljšanje užitka pri živini in se uvajajo pri nas že par desetletij. Cenimo jih v naših razmerah posebno pri molzni živini, ker so preizkušeno dobra za zboljšanje mlečnosti. Pokladamo jih pa tudi prašičem in sploh pitavnim in mladi živini.

Pri molzni živini nam pomagajo posebno v zimskem času, ko pokladamo živini suho krmo, ki ji primanjkuje potrebnih beljakovin. Čez poletje dobivajo živali dosti teh snovi v zeleni krmil, ki je zato tudi veliko bolj tečna za molzno goved. Pozimi pa primanjkuje teh snovi v krmi in zato smo navezani, da jih pokladamo v močnih krmilih.

K močnim krmilom prištevamo zlasti razne oljne tropine, kakor lanene, orehove itd. Pokladanje teh krmil se je pri nas že močno udomačilo, ker so ljudje z uspehi zadovoljni. Krave jim več molžejo. S tem pa seveda še ni rečeno, da se nam močna krmila tudi izplačajo. Ob ugodnih pogojih se nam ti stroški povrnejo z večjim izkupičkom za mleko. To lahko sklepamo že zaradi tega, ker jih živinorejci radi kupujejo in polagajo svoji živini. Povsod pa to ne velja in zato se mi zdi potrebno, opozarjati tiste naše živinorejce, ki jih iz navade kupujejo, ne da bi se sami prepričali, ali so taka krmila tudi dobičkanosna ali ne. Danes živimo v takih časih, da je treba povsod gledati, kje bi se dalo kaj prihraniti. Kolikor bolj tesno je za denar, toliko bolj se je ogibati stroškov, ki nič ne nesejo ali celo nasprotno.

Iz gospodarskega stališča so stroški za močna krmila upravičeni le takrat, ako se ti stroški po-

plačajo s toliko večjo mlečnostjo, oziroma toliko večjim izkupičkom, drugače pa ne. Slabe molznice nam teh stroškov navadno ne plačajo in je zato škoda, izdajati za nje denar. To vidimo najbolj po krajih, kjer se mleko slabo plačuje, kjer dobimo za liter mleka namesto po 250 do 3 Din samo po 150 Din. Slaba molznica in slaba cena mleku nikakor ne opravičujeta nakupa in pokladanja oljnih tropin. Ves drugačen je pa položaj pri dobrih molznicah in pri ugodni ceni mleka. Tam se vsa reja bolj izplača in je tudi pokladanje močnih krmil bolj upravičeno. S kakim uspehom jih pa pokladamo, mora pokazati točen račun, ki ga mora sestavljati vsak previden gospodar.

Če je korist pokladanja očitna, bi bilo napačno, če bi se takih dobičkanosnih stroškov ogibali. Kakor je vobče važno, da napredujemo z intenzivnejšim krmljenjem, tako bi bilo napačno, če bi se to godilo v našo škodo z nakupovanjem močnih krmil.

Sejmi

15. marca: Prosenjakovci.

16. marca: Semič (le za živino in drobnico), Zdole-Pleterje, Mengeš, Litija, Polhov gradec, Lož, Peklo pri Poljčanah, Lemberg.

17. marca: Frankolovo, Rečica ob Savinji, Škofja Loka, Trbovlje, Cmurek, Žužemberk, Podčetrtek.

18. marca: Krško, Trebeljevo, Begunje, Brusnice, Ptujška gora, Stari trg.

19. marca: Cankova.

20. marca: Bogojina, Dravograd, Kočevje, Moravče, Studenec-Ig, Sv. Marjeta pri Mariboru, Sv. Barbara v Halozah, Šmarje pri Jelšah, Sv. Jernej pri Tinskem.

21. marca: Žigarski vrh, Perno pri Zalcu, Velika Pirešica, Tržič, Mokronog, Šmarjeta pri Laškem, Podsreda, Rogatec.

Cene tujemu denarju

Na zagrebški borzi smo dobili v valuta hr
1 dolar za 56.20 do 56.40 Din;

Gustav Strniša:

Klic zemlje

On je molčal. Njegove mirne oči so jo gledale. Tedaj je spoznala, da ni poleg nje, da je daleč proč. Hipno je zaslutila, da ni prav storila, ker se ga je izogibala in bežala pred njim in svojo ljubeznijo.

V polsnu si je domišljala, da gleda njegovo notranjost, da spoznava, kako je užalila njegov ponos in njegovo resno ljubezen. Odkimala je z glavo. Stisnila je zobe. Glasno je zamrmrala:

«Ne, ne! Vendar te nočem! Nočem te! Vem, da me ne maraš. Moje slutnje me ne varajo! Če si trenutno domišljam, da me ljubiš, vem, da je to laž, da je privid, ki mi ga kaže prevelika moja ljubezen!»

«Tvojo slutnja je lažniva. Hočeš me, ljubiš me, ti pa lažeš sebi in sebe slepiš!» je čula odgovor v svoji notranjosti.

Nekaj časa se je še premetavala po postelji. Šele polagoma se je pomirila in zaspala.

Pod oknom je pa vso noč šepetala reka in njeno šepetanje je spremljalo Vandine nemirne sanje. Še v globokem snu je drhteja in se prepirala s Filipom in svojo ljubeznijo.

Valovi reke so pa vmes šuštel in jo tolašili. Bili so kakor mehke, božajoče materine roke. Čutila jih je. Proti jutru je mirno usnula.

Ona pač ni vedela, da se tudi Filip bori sam s seboj. Po njenem odhodu je pričel pijančevati. Ker je vedel, da radovedneži zasledujejo njegove korake, si je on nosil vino kar domov. Pil je in pil, da bi pozabil. Omamljen je često obsedel na stolu in zakimal. Njene slike vendar ni mogel odpoditi. Vedno ga je zasledovala in stala pred njim.

Le nekaj dni je tako nadaljeval, pa je postal čmeren in bolan. Vedel je, da se lahko s pijačo uniči, saj je imel že itak zelo razrvane živce. Ker kljub temu ni pozabil, je odnehal. Njegova dobra volja je šla z Vando. Postal je mrk in siten.

Spet se mu je pojavila misel, da bi opustil svojo službo in prevzel doma kmetijo.

Ko se je boril s svojimi mislimi in premišljal, kaj na stori, je prejel povabilo na Andrejevo poroko.

Isti poziv je dobila tudi Vanda. Ko ga je prečitla, je šla nekajkrat z roko preko čela. Ni si mogla misliti, da Andrej poroči Lino Grebenčevo.

«Zakaj je vendar ni poročil Filip? Ali je mar ni ljubil?» ji je šlo skozi glavo.

Upanje ji je spet zaplalo v srcu. Vstala ji je tiha slutnja. Morda se je res motila. Morda jo res Filip ljubi.

Pa je takoj izbegavala vsako misel nanj in se poglabila v delo. Andreju je pisala pismo. Čestitala mu je. Opravičila se je, da ne more priti.

Nasprotno Filip. Ko je zvedel, da se njegov prijatelj poroči in da namerava napraviti poroko v domačem mestu, se je razveselil. Upal je, da se sestane z Vando in izpregovori z njo odločilno besedo.

Ko je Andrej prejel Vandino pismo, je povedal očetju, kaj mu je odgovorila.

Oče je samo pokimal.

Dan poroke je trkal na duri.

Tedaj pa je trgovec Skalar sedel v svoj avtomobil in se odpeljal na Ravno.

Ko je Vanda delala v uradu, so se odprla vrata šefove pisarne. Starček jo je prijazno povabil k sebi.

Vstopila je in zardela. Pred njo je stal njen oče.

Upravnik jima je odprl vrata svojega stanovanja, ki je mejilo na pisarno in dejal:

«Vstopita semkaj in pomenita se! Dopust za nekaj dni, se razume, gospodična lahko dobi, saj ga letos še ni imela in tudi zdrava se mi ne vidi!»

Martin Skalar in njegova hči sta ostala sama.

On je bil ginjen. Nekaj mu je pretreslo srce. Sin mu je vse razodel. Zdaj je vedel, da ga hči pozna, in bal se je.

Ona je molčala. Spomnila se je svoje matere. Mislila je nanjo, ki je ljubila njenega očeta do smrti in tako vroče čutila zanj.

«Vanda, dete moje, ali mi moreš odpustiti?» Njegov glas je bil negotov.

To ni bil tisti mož, poln moči in volje. Potrč in otožen ji je stal nasproti in čakal.

«Zakaj ste me zavrgli?»

«Nisem te zavrgel! Zivljenje je tako hotelo. Morda je bilo bolje zate, zame ni bilo! Vedno me je grizla vest zaradi tebe, saj sem tako zelo ljubil tvojo mater!»

Vanda je ustala. Oče je sklonil glavo.

Mladenka je nekoliko oklevala. Hipoma pa je glasno zaklicala: «Moj oče!»

Vse je pozabila, vse je odpustila. Imela je svojega očeta, za katerim je često hrepenela. Kako je želela krepke moške roke, ki bi jo vodila in ji svetovala, preden se poroči.

Zdaj je dobila svojega očeta. Ta resen mož je bil njen pravi oče. Takoj, ko je zvedela resnico, se je razveselila v svojem srcu.

Solzna se ga je oklenila in sedla sta.

Pričela sta govoriti. Mnogo, mnogo sta si merala povedati. Ona je povpraševala po svojih materi. Vse je hotela vedeti, prav vse! Oče je pa pripovedoval. Iz njegovih besed sta zveneli bo-

v devizah:

100 avstrijskih šilingov za 799.06 do 802.06 Din;
100 nemških mark za 1354.50 do 1357.50 Din;
100 madžarskih pengov za 991.38 do 994.38 Din;
100 italijanskih lir za 297.25 do 299.25 Din;
1 dolar za 56.74 do 56.94 Din;
100 francoskih frankov za 221.96 do 223.96 Din;
100 češkoslovaških kron za 168.29 do 169.09 Din.
Vojna škoda se je trgovala po 420 do 421 Din,
investicijsko posojilo pa po 87.25 do 88 Din.

Tedenski tržni pregled

ZITO. Na ljubljanski blagovni borzi so ponujali (postavljeno na slovensko postajo; za 100 kg): pšenico, baško, po 187.50 do 210 Din, turščico, času primerno suho, po 137.50 do 140 Din, moko «0», banaško, po 335 do 340 Din.

ZIVINA. Na zadnjem ljubljanskem živinskem sejmu so se ob nespremenjenih cenah trgovali za kilogram žive teže: voli I. po 8.25 Din, II. po 7.50 Din, III. po 7 Din; krave debele od 5 do 6 Din, krave klobasarice od 3 do 4 Din; teleta od 10 do 11 Din; mesni prašiči od 9 do 10 Din. Prasci za rejo so se trgovali po 150 do 200 Din in konji po 300 do 5000 Din za glavo.

KROMPIR. Povpraševanje po krompirju v novomeški okolici je postalo zadnje čase precej veliko. Prekupci ga plačujejo po 0.55 do 0.60 Din za kilogram. Kupčija je slaba, ker so kmetje krompir porabili večinoma za živinsko krmo. Tudi iz Savinjske doline nam poročajo, da je živo zanimanje za krompir po 0.60 do 0.70 Din za kilogram. Cene se po malem dvigajo, in to predvsem zaradi nove uvozne carine na krompir (0.30 Din na kg). Ker so zaloge v vzhodnih krajih naše države neznatne, je upati, da pridejo za semensko blago še boljše cene.

Neroden pisatelj

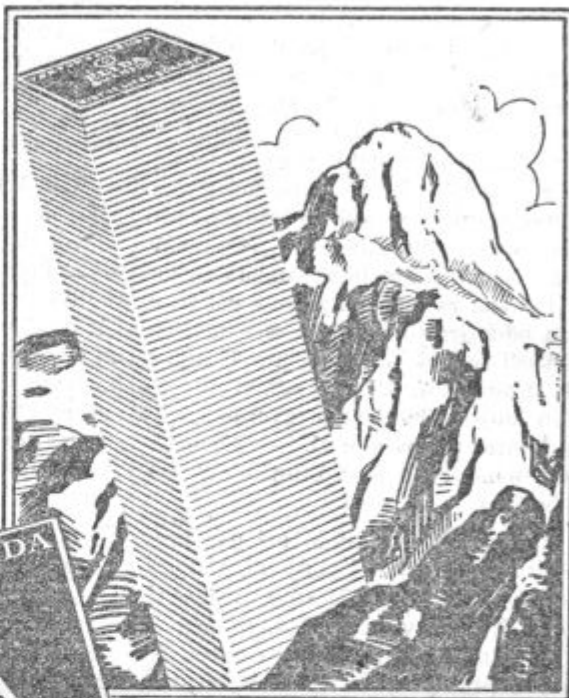
Neki časopis je te dni javil smrt nekega pokojnika. Pričetek vesti je bil naslednji: «Umrl je g. Peregrin Pelin, ki je mnogo trpel v življenju. Bil je stalen naročnik našega časopisa od njegove prve številke...»

KAJ PRAVIJO ŠTEVILKE:

**700.000 ZAVITKOV
ELIDA SHAMPOO
PRODANIH V ZADNJEM LETU!**

DOKAZ
NJEGOVE RAZŠIRJENOSTI!

Teh 700.000 zavitkov Elida Shampoo, bi doseglo, ako bi jih položili drug vrh drugega, višino od približno 3500 m, bi torej Triglavsko pogorje nadkrijevalo za približno 600 m.

*La negovanje
las*

ELIDA SHAMPOO

lest in ljubezen. Mladenka si je priznala, da je vendarle res ljubil njeno mater.

«Zdaj pa moraš z menoj! Jutri praznujemo Andrejevo poroko. Tudi tebe ne sme manjkati. Prav jutri se bom razodel svoji ženi!»

Vanda se je takoj odločila. Preoblekla se je. Že je drdral avtomobil po cesti iz Ravnega proti mestu.

Ko so zvečer pred poroko sedeli Skalarjevi pri večerji, je bil najbolj v zadregi Martin. Skoro ničesar ni govoril. Nekaj ga je tiščalo za grlo. Njegova žena se je poredno smejala.

«Da se ne boste kaj begali! Naj vam povem skrivnostno novico!» je dejala gospa Skalarjeva in se važno dvignila.

«Vse svoje življenje sem bila prepričana, da nima moj mož pred menoj skrivnosti. Pa sem zvedela, da jo ima, in sicer kar živo skrivnost.»

Vsi so onemeli.

«Ferjan ti je povedal!» je ušlo Martinu.

«Čakaj, da izpovem do konca!» ga je prekinila žena. Poleg nje je sedela Vanda.

Gospodinja jo je prijazno pogledala in nadaljevala:

«Življenje je pač resno, preravno, da bi morali presojeti napake drugih. Vsakdo se mora sam najbolj pokoriti zanje. Sicer si pa človek včasih sam naprti kaj na svojo vest, kar mora po lastni krivdi nositi, namesto da bi se razodel svojemu bližnjemu, ki bi ga morda v tem razumel, če ga mora sicer tudi drugače razumeti. Res je, v sumna. Vse to je pa že davno za nami. Zvedela sem, da je moj mož pred zakonom ljubil drugo. Morda je bila dobra, boljše kot jaz. Če bi domladosti sem bila trmasta in menda tudi ljubosel moj mož v kesnejšem življenju to, kar je dosegel z menoj, pa ne vem. Nekaj samoljubja mora biti tudi v meni, materi njegovih otrok!

Pa pustimo to! Prepričana sem, da je bila ona najboljša in najplemenitejša ženska, in bi prav zato ne bila dobra za Martina, ki je dokaj trd oreh. Midva sva bila dva taka oreha skupaj, ki sta se ribala drug ob drugega, da se je pokazalo zdravo jedro obeh. Živela sva in živiva srečno. Zato pa nisem bila najmanj huda, ko sem zvedela, da ima naš Martin hčerko. Zal mi je, da nisem takoj povedala, da vse vem. Pa sem si dejala, naj bo prihranjeno za drugo priliko! Jutri bo poroka mojega sina. Ne maram, da bi se kislno držali in premišljali, kako se hočete otresti tega skrivnega bremena. Vanda, odslej nisi zame več gospodična. Deklica draga, ali hočeš, da ti postanem druga mati? Nisem mehka in nežna! Mnogo trdote je v meni, toda tak zmaj tudi nisem, kakor si marsikdo domišlja. Ali te smem imenovati svojo hčerko?»

Vanda je vzkliknila v tihi sreči.

In naslednji dan je bila med družicami neveste Line pač najlepša njena svakinja Vanda.

Ko je Martin kesneje vprašal svojo ženo, kdo ji je govoril o njegovih mladostnih ljubeznih, mu je odvrnila, da postopač Bincelj.

«Kako je vendar mogel zvedeti?» je poizvedoval Martin.

«Ti in Ferjan sta pač pravcata gorenjska kričarja, ki tiho niti govoriti ne znata. Na Šimnovi poroki sta odšla čez polje. V travi je ležal postopač Bincelj. Vse je slišal. Prišel je skrivnosti meni prodajat.»

«Koliko si mu dala zanjo?»

«Naš pes se je zaletel vanj in mu hotel raztrgati hlače. Jaz sem mu pokazala vrata in ga nagnala. To ga je vježilo, kar kričal je: 'No, baba prismojena, ker mi ne plačaš moje skrivnosti, ti jo pa zastonj povem! Tvoj dedec je imel

že pred zakonom otroka in poštarica Vanda je njegova hči, da boš vedela in da ne boš mislila, kako pametnega in krepostnega moža imaš!' Prvi hip sem odrevenela. Nato sem poklicala Andreja, ki je že vse vedel in mi pojasnil.»

Po Andrejevi poroki se je Filip vrnil v Kresje. Na ženitovanju nista z Vando skoro nič govorila. Prepričan je bil, da se ji ne bo nikoli razodel, ker je mislil, da se ga ogiba.

Drugače je pa mislil Andrej.

Ko se je Vanda poslavljala in so sedeli skupaj sami domači, je ženin omenil:

«I, Vanda! Ali si res tako neusmiljena? Nisem si mogel misliti, da si tako brezsrčna?»

Začudeno ga je pogledala:

«Kako misliš?»

«Filip je ves nesrečen. Vedno mu lebdi tvoja podoba pred očmi. Ti si pa kakor lep in neobčutljiv marmornat kip.»

Vanda je vzdrlhela:

«Možič, Andrej! Sama sem bežala pred njim, pred svojo ljubeznijo. Koliko sem trpela, vem samo jaz. Hotela sem ga pozabiti, prepričana, da me ne ljubi.»

«Kako si čudna!» se je oglasila Lina. «On ni človek takega kova kakor mnogi sedanji ljudje. Nekdaj sem menila, da se zame zanima. Zmotila sem se. Vendar sem srečna, da sem se z njim seznanila, kajti sicer ne vem, če bi spoznala svojega ženina.»

Vanda je molčala.

Andrej je pa pisal svojemu prijatelju, naj se čimprej oglasi pri Vandi, ki ga že nestravno pričakuje.

(Dalje prihodnjič.)

DOPISI

GORENJA VAS (POLJANSKA DOLINA).

Nismo mislili, da bo dopis iz Gorenje vasi o obisku šole iz Zirovskega vrha nekatero tako razburil. Z dopisom smo hoteli le dobro. Razumljivo pa je, da otroci ne morejo od doma, kadar je prav slabo vreme ali zapade debel sneg. Ob takih prilikah tudi nihče ne bo zahteval tega. Ob slabem vremenu pogostokrat še bližnji otroci ne morejo v šolo. Zalostno pa je, da nekateri še vedno smatrajo šolo in pouk za »bedarijo«. Svet gre naprej in kdor mu ne bo sledil, bo zaostal v vsem in bo res pravi revež. Toliko se piše in govori danes o kmetijski prosveti in napredku in vrše se poučni tečaji. Kako more mladina slediti predavanjem v takih tečajih, če niti nima najpotrebnejše ljudskošolske izobrazbe. Taka mladina tudi ne more imeti smisla za gospodarstvo. Krajevne razmere so pri nas pač take, da se pouk za oddaljene ne da drugače urediti. Imajo pa ti otroci že itak olajšavo, ker hodijo v šolo le vsak drugi dan. Vemo, odkod to nasprotovanje in hujskanje. Kakor zadnjič, tako tudi sedaj še enkrat ponovimo: Može, Zirovsko-vrharji, pamet, pamet! Ne poslušajte hujskačev, da Vam ne bo žal!

BREZJE. Zadnji čas je postalo pri nas prav živahno, postali smo naravnost podjetni. Ustanovili smo sokolsko četo Brezje-Mošnje, pod okriljem matičnega društva v Radovljici. Članov in naraščaja je skupno 41, dočim je dece okrog 60. Naše članstvo je precej agilno in požrtvovalno, zato upamo, da bomo v najkrajšem času zgradili zasilno telovadnico. Za sedaj delujemo s kulturno-gospodarskimi in prosvetnimi predavanji, ki so precej dobro obiskana. — Brezje same imajo že svojo razsvetljavo, ki bo precej pripomogla k povzdigu tujskega prometa. Trenotno se mnogo deluje za gradbo nove šole, ki naj bi stala v središču občine, to je na Črnivcu. Dobro bi bilo, če bi ta akcija uspela, a ni mnogo upanja, ker je nekaj vaščanov, ki temu nasprotujejo. Zakaj? To je večini jasno. Pripomnimo le to, da bodo

njih imena pomnili zanamci. — Poleg šole je središče vsega zanimanja most na Otočah. «Slovenec» je 28. februarja letos sicer objavil, da je mostnina že odpravljena, toda Otočani pravijo, da to poročilo ne ustreza resnici in da se s tem ljudje samo zavajajo, da ne plačujejo mostnine. S tem se jim dela krivica! Res, da se dela na to, da se mostnina odpravi, vendar to še ni istovetno s tem, da je mostnina odpravljena. Interesirane občine so izjavile, da so za odkup mostu in da so za njegovo vzdrževanje pripravljene nekaj prispevati, nikakor pa niso za gradbo novega mostu, ker stari most še vedno ustreza sedanjemu krajevemu in tudi tujskemu prometu. Z gradnjo novega mostu bi se interesirane občine Mošnje, Ljubno in Ovišje le po nepotrebnem obremenile.

KOPRIVNIK V BOHINJU. (S m r t n a k o s a.) Sokolsko društvo Koprivnik je izgubilo enega najtrdnjih svojih članov, brata Jožka Benedika. Pokojnik je rad sodeloval pri vsaki prireditvi in še pri zadnjih predstavah je pomagal kot igralec. Toda mučna bolezen ga je priklenila na posteljo. V najlepši mladosti 19 let se je moral posloviti od življenja. Na žalostni poti so ga spremljali poleg potrlih domačih skoro vsi bratje in vse sestre našega Sokola. Naj Ti bo lahka zemljica, dragi Jože! Bil si nam dober tovariš in brat in ohranili Te bomo v blagem spominu. Domačim izrekamo iskreno sožalje.

BOŠTANJ OB SAVI. V nedeljo 8. t. m. po prvi maši je imel v šoli g. dr. Nušič iz Sevnice zdravstveno predavanje o jetiki in prehrani otrok. Ker je baš jetika med šolsko mladino precej razširjena, je polna šolska soba udeležencev z zanimanjem poslušala g. predavatelja. Škoda, da je bilo predavanje malo kratko. Hvalni poslušalci si želijo še zdravstvenih predavanj. — Istega dne popoldne so se zbrala v šoli boštjanska in okoliška dekleta, 24 po številu. Domače gospe in gospodične učiteljice jih bodo ob nedeljah popoldne poučevale v šivanju, ročnih delih in drugih gospodinjskih opravilih. Ta misel je vse hvale vredna, zato priporočamo, da se dekleta teh poučnih sestankov udeležujejo še v večjem številu.

VACE. Te dni je posetil litijski sreski načelnik g. Podboj občinski urad na Vačah in se je vršila pod njegovim predstvom seja občinskega odbora, ki so se udeležili tudi razni posestniki, zastopniki šole in cerkve. Obravnavale so se naslednje važne zadeve: gradba vodovoda, napeljava telefona in razširjenje šole. Prizadevanje občine v tem pogledu nam pač lahko dá upanje, da bomo v doglednem času dosegli marsikaj. Zlasti je velika potreba, da se v primernem času preskrbi trg z dobro vodo. Vodovod se bo izvedel izpod Slemška. Glede razširjenja šole je izjava občine prepuščena krajevemu šolskemu odboru, ki naj upošteva pri svojih sklepih posebno gospodarsko zmožnost prebivalstva. Sreski načelnik je podal mnogo pojasnil o gospodarskem stanju prebivalstva svojega sreza in obljubil, da bo stremljenja Vačanov podpiral po vseh svojih možnostih.

SEVNICA OB SAVI. V spomin na desetletnico smrti sokolskega borca dr. Ivana Oražna priredi tukajšnje Sokolsko društvo javno predavanje v petek 13. t. m. ob 20. v Sokolskem domu v Sevnici. — Prihodnje kmetijsko predavanje pa bo v nedeljo 15. t. m. ob 8. v osnovni šoli. Predaval bo učitelj g. Zomer o cepljenju sadnega drevja v zvezi s praktičnimi poizkusi.

ROB. V nedeljo 1. t. m. je tukajšnje gasilno društvo podalo račun dvoletnega dela. Iz poročila posnemamo naslednje: Pred dvema letoma se je v našem kraju ustanovilo gasilno društvo. Mnogo težav je moralo prestati, preden se je uveljavilo med ljudstvom. Društvo šteje danes 45 rednih članov in 18 ustanovnikov. V preteklem letu si je nabavilo motorno brizgalno s 24 konjskimi silami. Za kritje stroškov so mnogo pripomogli naši ljudje z darovanim lesom in razni dobrotniki, med temi posebno občini Turjak in Rob. Na občnem zboru se je izvolil novi odbor z g. Peterlinom Alojzijem, krojačem iz Dolščakov, na čelu. Svojo motorno brizgalno bo društvo blagoslovilo 7. junija. — Letos smo pri nas imeli po dolgem času zopet igro. Naši vrlji gasilci so nam uprizorili v nedeljo 18. januarja «Revčka Andrejčka». Druga igra je bila na pustno nedeljo. Takrat je za nameček tovariš šolski upravitelj Flegar Avgust zapel kuplet in nastopil

Soteščan:

Dedinja treh gradov

Povest iz starih časov.

Nade pa se mu niso izpolnile. Noč ga je primorala, da se je zatekel v borno ogljarsko kočjo in poprosil za prenočišče. Ves dan ni zaužil drugega kakor skorjico črnega kruha. Dali so mu večerjo in pripravili ležišče, spal je na mehkem mahu. Drugi dan pa so mu pokazali najkrajšo pot iz gozda čez pašnike, kjer so pastirji že prejšnji dan opazovali odtiske konjskega kopita.

Kraji, ki so se mu pričeli odpirati, so mu bili tuji, semkaj še ni stopila njegova noga, čeprav je že mnogo prehodil. Neznani ljudje so hiteli mimo njega po svojih opravkih ter ga nezaupno pogledovali. Kogar je kaj vprašal, mu je kratko odgovoril. Več noči je moral spati pod mlim nebom.

Hiše ob poti so bile vedno redkeje, v stranski vasi pa mu ni kazalo hoditi. Držati se je hotel srednje poti, ovinki bi ga zamudili. Marica pričakuje rešitve; hudobnež ne sme uiti pravični kazni.

Použil je zadnjo skorjico kruha, ostalo mu je le še nekaj drobtinic v zaprašenih žepih. Glad in utrujenost sta ga zdela tako, da je začel omagovati. Prav počasi jo je še rinil naprej; že ga je skrbelo, da se bo moral vrniti.

Utrujen se je privlekel do studečca in legel v mehko travo. Napil se je čiste vode, ki ga je nekoliko pokrepčala. Glad si je utešil s sadjem pod bližnjim drevesom. Tako mu je postregla priroda in ga silila, naj ne obupa.

Gomež pa se je vedno bolj upirjal. Kdo ve, kako dolga je še pot do smotra? Hudobnež je brzkonje že v varnem skrivališču, morda je tudi

že umoril ubogo žrtev. Kaj mu pomaga, ako prehodi pol sveta, nazadnje pa omaga in umre v tujem kraju. Ako se vrne, pove lahko vsaj grajskim beričem, kaj je doživel. Kesal se je, zakaj jim ni takoj sopročil, da je slišal, ko je nekdo klical na pomoč.

Sklep, da bo opustil zasledovanje, pa še ni bil popolnoma dovršen. Majali so ga očitki, da ni stanovitven in odločen. Osramočen je poskušal ustati, a noge so mu skoro odrevenele, kosti so mu kar hresčale. Moral se bo temeljito odpočiti, preden nastopi pot v domače kraje.

Zenica, ki se je počasi bližala studencu, mu je prekrižala načrte. Plaho je postavila vrč pod korito, da si natoči vode. Pri tem ga je nezaupno opazovala.

Starcu ni bilo všeč, ker je ženica hotela molče oditi. «Mene se ni treba bati», jo je nejevoljno nagovoril.

«Kogar ne poznam, temu ne zaupam», mu je kratko odvrnila. «Zaradi mene si lahko najboljši človek.»

«Poštenjak od nog do glave. Nimam slabega namena.»

«Človek mora biti previden, kadar ne ve, s kom občuje...»

«Previdnost je lepa, tukaj pa ni potrebna. Star sem in utrujen, noge me komaj še držijo.» «Čemu pa hodiš tako daleč, ako si star in bolehen?»

«Žena, ali pa veš, odkod sem prišel?»

«Tvoja govornica pravi, da nisi od tukaj. Nisem te še videla v našem kraju...»

«Prav imaš. Prvič sem danes stopil na vašo zemljo. Privredil so me važni opravki; skoro pa se že kešam, ker sem se lotil težavnega dela. Vidim, da bom omagal.»

Starki se je zasmilil. Sočutno ga je pogledala in rekla: «Revež, gotovo si tudi lačen. Zakaj se sramuješ prositi? Dobri ljudje radi pomagajo siromaku.»

«Nerad nadlegujem, pa tudi časa nimam, da bi se ustavljal. Nisem namreč še opravil...»

«Pa tudi ne boš, ker se boš prejš naveličal...»

«Volja je še trdna, a noge mi bodo odpovedale. Nekdaj so bile železne...»

«Tudi mene zapuščajo moči, samo jezik se mi še živahno giblje.» Starca je postala mahoma zgovorna, pa tudi radovedna, kaj je prigalovo neznanca semkaj v daljne kraje.

Gomež pa ni bil nič kaj pripravljen ustreči njeni radovednosti. Mnogim je že povedal, pa mu niso mogli pomagati. Kako naj ga podpira prav ta slabotna žena, ko mu drugi niso znali svetovati.

Njegova molčečnost jo je užalila in pričela ga je očitno grajati. «Prejšnji neznanec je bil prav tak, komaj se mu je ljubilo govoriti...»

«Kdaj? Kje? Kakšen neznanec?» Starcu so se zbudile slutnje, pozabil je vso utrujenost, ustal je brez palice kakor mladenič.

«No, jezdec, ki je tu napajal konja, je nadaljevala. «Pri njem je bila tudi deklica, ako se ne motim, njegova hčerka...»

«Pa ju nisi poznala?» ga je silno iznenadilo. «Toliko kakor tebe. Vse, kar sem izvedela, je bilo to, da sta že več dni na potu. Deklica pa sploh ni govorila.»

«Kakšna je bila tista deklica? Ali mi jo moreš vsaj površno opisati?»

«Eh, kaj bi ne mogla. Videla sem jo od blizu kakor zdajle tebe, dala sem ji celo košček kruha. Oh, kako veselo je iztegnila roke in ga slastno podrobila.»

«Koliko je bila neki stara?»

s tolikim osebjem (čez 50 oseb), na obleke in drugo, moramo priznati, da je odbor prevzel nadvse veliko dela, skrbi in odgovornosti. Pa je vendar šlo in še dobro!

ST. ANDRAŽ PRI VELENJU. V nedeljo 1. t. m. nas je obiskal gosp. dr. Koželj, živinozdravnik iz Šoštanj. Predaval je v šoli o reji svinj in goveje živine, v debati pa tudi o perotini. Nadvse nepričakovano lep obisk bodi gospodu živinozdravniku v zadoščenje. Pridite tudi drugi predavatelji, da nas poučite, posebno sedaj v dobi hude borbe za obstanek in napredek. — Podružnica Sadjarskega in vrtnarskega društva lepo napreduje. Sedaj, ko nas veže z drugim svetom nova cesta, je želja vsakogar videti v St. Andražu enkrat tudi krušnega očeta sadjarstva g. Levstika.

ŠOŠTANJ. (Smrtna kosa.) Po daljšem bolehanju je umrl v starosti 72 let upokojeni šolski upravitelj, g. Josip Cugmus. Pokojnik je učiteljal celih 42 let in bil vedno vesten šolnik. Nazadnje je služboval v Plešivcu pri Velenju nad 11 let, prej pa na Prevaljah, na Bizeljskem, pri Sv. Emi pri Podplatu in drugod. Pred osmimi leti je stopil v pokoj in se nastanil v Šoštanju. Bil je skromen mož blagega značaja. Bodi mu zemlja lahka, njegovim svojcem pa naše iskreno sožalje!

VELIKI VRH. (Smrtna kosa.) Zaspal je za vedno mali posestnik g. Anton Rogl, 65 let star. Pokojnik je bil priljubljen in priden delavec in dober skrbnik za svojo družino. Za njim žaluje vsa soseska, žena Antonija in hči Matilda. Pred letom mu je umrl sin Ivan, star šele 25 let. Naj bo pokojniku lahka zemlja!

KONJICE. Hišo železniškega uradnika v pokoj g. Kitka Josipa je kupil g. Grušovnik Miroslav, nadzornik brzojavnih prog. — G. Branko Rudolf je nameščen kot suplent na celjski realni gimnaziji. Sokolsko društvo Konjice izgubi z odhodom g. Rudolfa agilnega prosvetnega delavca in telovadca. Na novem službenem mestu mu želimo mnogo uspeha. — Predzadnji torek zvečer okoli 20. ure je nastal požar v gospodarskem poslopju posestnika Kovača Josipa, po domače Raka, na Dobravi pri Zrečah. Ogenj mu je gospodarsko poslopje popolnoma vpepelil. Poslopje je bilo zavarovano za malenkostno zavarovalnico, ki daleč ne dosega povzročene škode. Kakor se domneva, je požar zanetila zločinska roka.

SV. ŠTEFAN OB ŠMARJU PRI JELŠAH. Naš g. župnik večkrat raz prižnico oznanja, naj bo v vsaki hiši katoliški list, brezverskih pa pod smrtnim grehom ne smejo imeti naročenih. Mi Svetoštefančani smo bolj nevedni v tem oziru, zato prosimo g. župnika, da nam raz prižnico pove, kateri listi so brezbožni in protiverski. Zagotavljamo ga, da bomo urednika tistega brezverskega lista kar za ušesa prijeli. Ni nam znano, da bi kdo imel poleg «Domovine», «Jutra», «Večernika», «Slovenskega gospodarja», «Domoljuba» in nekaterih drugih listov še kak brezverski časopis. Posebno «Domovina» zelo radi čitamo, ker je nepolitična in čitatelje svari pred nepotrebnim razmetavanjem denarja, kar nam zelo ugaja. — Kuluč za popravila banovinskih in okrajnih cest nam je zelo neprilichen, ker imamo po eno uro in še več hoda do imenovanih cest. Sicer pa bomo imeli na pomlad itak z domačimi občinskimi cestami dovolj dela. Če so res avtomobilisti tako obloženi z davki, se bodo ceste gotovo popravile tudi iz teh davkov. Drugače bi bilo, če bi bili bliže omenjenih cest. — Imeli smo sedem porok, a po večini brez gostij. Tako je prav!

ZIBIKA. Ze bo skoro eno leto, ko nisi, ljuba «Domovina», prejela nobenega poročila iz naše fare. Preteklo leto so popravljali pri nas razna župniška poslopja s kaplanijo in cekvijo. Za vse to delo je bil napravljen proračun 120.000 Din. Nimamo nič proti temu, če se popravlja, saj se mora, ali vse v enem letu je prehudo. Če bi bilo to delo prevzel domači podjetnik, bi bilo ceneje. Seveda ni faranov nihče vprašal, čeprav morajo biti pri plačilu točni. — V letošnjem predpustu je bilo pri nas samo šest gostij. Kriza se torej čuti tudi pri nas. — Dne 2. t. m. smo pokopali

Palirjevega očeta, ki ga je zadela kap. Blagemu pokojniku večni mir. — Zima je tako neugodna, da bo moralo zaradi blatnih cest mnogo posestnikov na pomlad sejati brez gnoja, — Vinskega pridelka je še precej, cene pa so slabe.

TRZIŠČE PRI ROGAŠKI SLATINI. Dne 24ega februarja je izdihnil svojo blago dušo g. Andrej G o b e c, orožniški postajevodja v pokoju in posestnik v Trzišču. Pokojnik je bil marljiv v svoji službi in tudi na svoji grudi. — Dne 1. t. m. je preminil preužitkar g. Josip Brantuš, tudi v Trzišču, v starosti 90 let. Pokojnik je vzlic svoji starosti redno hodil ob nedeljah v cerkev in tudi še druga dela opravljal. — Naj počivata v miru!

TINJE NA POHORJU. Iz našega kraja je le redkokaj kak dopis. Na pustno nedeljo so dekleta gospodinske nadaljevalne šole v Tinju imela zaključek svojega tečaja, ki je trajal tri mesece. Dekleta so se učila ročnih del, gospodinjstva, kuhanja in drugih spretnosti ter so pridno hodila vsako nedeljo v svojo šolo. Za zaključek pa so priredila še igro «Pri gospodi». Igro so dekleta tako dobro igrala, da je bilo obilo smeha. Četudi so bile vloge težke, vendar so se dekleta prav dobro odrezala. Po tej igri so pa še igrali fantje «Kmeta Heroda». Vsi so bili tako dobri, da je težko reči, kdo je bil najboljši. Ljudje so bili zelo zadovoljni z obema igrama. Drugo nedeljo so igri ponovili. Četudi je obakrat vreme motilo, je vendarle bilo mnogo ljudi. — Povedati še moramo, da je letos zapadlo izredno mnogo snega, posebno na Planini, tako da ni bilo mogoče nikamor iz hiše, kaj šele z vozom. Sicer pa nimamo kaj dela z vozom, ker les nima nobene cene.

ZGORNJI DUPLEK. Odkar se je zgradil pri nas nov most čez Dravo, ki je v blagor vsem, so se tudi kraji v vsakem oziru znatno dvignili. Vedno se opaža večji promet. Istotako smo v prosvetnem pogledu napredovali z ustanovitvijo Prosvetnega društva, ki razpolaga s pevskim in dramskim odsekom in čitalnico. Mladina se vač v petju in dramskih nastopih. V to svrhu se je tudi nabavil lep nov zložljiv oder. Pevci se pridno vadijo za nastop ob priliki blagoslovljenja mosta. Starejši člani pa pridno čitajo knjige, ki jim jih daje društvo na razpolago. Duševne vzgoje imamo torej dovolj na razpolago. Skrbeti bi bilo še za tetesno vzgojo. Upamo, da bomo tudi to dosegu, kajti namerava se tudi ustanoviti odsek Sokola. To misel pozdravljamo vsi. — Naj še grajamo žalostno dejstvo zanemarjenosti nekaterih šolskih otrok. Taki zameri se najdejo celo v nekaterih premožnih rodbinah. Obračamo se na vse starše, ki pošiljajo zanemarjeno deco v šolo in s tem mučijo še druge starše, ker jim prinesejo otroci razen mrčes iz šole domov, naj očistijo otroke. Vodstvo šole se naproša, naj po možnosti stori potrebne korake, da se bodo te nerednosti odpravile. Starši, navajajte otroke «na snago in red, ki vzdržujeta svet»!

LJUTOMRE. Podružnica Sadjarskega in vrtnarskega društva v Ljutomeru priredi na Marijin praznik 25. t. m. dopoldne po 8. maši v šestem razredu deške šole sadjarski sestanek s predavanjem našega znanega sadjarskega strokovnjaka gosp. Miloša Levstika iz Celja. Pomlad se bliža in bo treba, da tudi sadonosnikom posvetimo nekaj truda s pravilnim snaženjem dreves, pokončevanjem škodljivcev in gnojenjem. Pridite vsi člani in privedite še svoje sosede!

DOMAČE NOVOSTI

* **Pregrupacija dolejnjskih kmečkih občin.** Kakor poročajo, se bo izvršila pregrupacija občin, ki spadajo pod novomeški srez, ki je imel dosedaj pod seboj 32 kmečkih občin z mestom vred in štel okrog 45.000 prebivalcev. To število pa je od zadnjega ljudskega štetja znatno naraslo. Pregrupacija občin se bo izvršila tako, da bo po več občin združenih v eno samo občino. Občine, ki bodo še nadalje obstajale in k nekaterim se bodo priključile druge, so: Novo mesto, Šmihelj-Stopiče,

Mirna peč, Žužemberk, Vel. Loka, Trebnje, Št. Peter, Ajdovec in Toplice. S tem novim načrtom bo tedaj ukinjenih 23 občin.

* **Znižanje proračuna Savske banovine.** Te dni je ban Savske banovine dr. Ivo Perović sprejel zagrebške novinarje in jim izjavil, da je bil v ministertvu za finance znižan proračun Savske banovine za 11 in pol milijona dinarjev, tako da znaša sedaj 155 milijonov dinarjev. Ban dr. Perović je dodal, da bo skušal še bolj znižati osebne izdatke.

* **Aretacija dveh župnikov v Julijski Krajini.** Tržaški «Piccolo» poroča o aretaciji dveh slovenskih župnikov. Aretirana sta bila župnika Leopold Jurca iz Ilirske Bistrice in Josip Gojtan iz okolice Pazina in naposled še cerkovnik Karel Martinčič iz Vremena pri Ilirski Bistrici. Vsi so obtoženi, da so razširjali med vernike slovenske in hrvatske verske knjige. Karabinjerji so izvršili pri obeh župnikih in po vaseh v okolici Pazina in Ilirske Bistrice hišne preiskave ter so našli in zaplenili večje število takih knjig. Pretor v Pazinu je označil zaplenjene knjige za protitalijanske.

* **Izprememba v konjiški občinski upravi.** Po odloku banske uprave v Ljubljani z dne 25. februarja so razrešeni naslednji odborniki občinske uprave trga Konjic: Karel Wesenschegg, Franc Vrečko, Hugon Delitscheg, Martin Sorko, France Leskovšek, Leopold Bruderman in inž. Rado Sturm. Na njih mesta so postavljeni za občinske odbornike: lesni trgovec Franc Hrastnik, odvetnik dr. Ervin Mejak, posestnik Franc Napotnik, trgovec Anton Petek, sodavičar Franc Koropec, trafikant Ciril Vrhovšek, upravnik pošte Viktor Wagner in trgovec Franc Zore. S to izpremembo je prebivalstvo zadovoljno, ker jamči sestava nove občinske uprave, da bo njeno delovanje v korist občine in države.

* **Jubilejne znamke v spomin uedinjenja.** Prometni minister je odredil, da se jubilejne znamke v spomin desete obletnice uedinjenja izroče v promet s 1. aprilom letos. Znamke bodo veljale do 30. septembra letos. Njih vrednost bo 0-50, 1 in 3 Din. Prodajali pa jih bodo po zvižanih cenah, in sicer znamke po 0-50 Din za 1 Din, znamke po 1 Din za 2 Din in znamke po 3 Din za 4 Din. rPeseček bo šel v korist Udruženja rezervnih oficirjev in bivših bojevnikov, da uredi vojna grobišča v okolici Pariza.

* **Srebrna poroka.** V krogu svoje rodbine sta obhajala 25letnico zakonske vezi ugledna posestnika v Dovžu Ana Jeseničnikova in Josip Jeseničnik. Čestitamo!

* **Mala obrt bo zastopana na XI. mednarodnem vzorčnem velesejmu v Ljubljani od 30. maja do 8. junija letos.** Ravnateljstvo velesejma je namreč iz posebne naklonjenosti tudi letos nakazalo referatu za pospeševanje obrti primeren prostor. Obrtniki, ki žele razstaviti na tem prostoru, naj prijavijo svojo udeležbo do 30. aprila na naslov: Banska uprava, referat za pospeševanje obrti v Ljubljani, Krekov trg 10/I.

* **Onim, ki imajo kakšne srečke.** Prejeli smo «Vjesnik sreče», ki ga izdaja Bankovno komanditno društvo A. Rein i drug v Zagrebu. Št. 18. prinaša celoten dosedanji rezultat žrebanja obveznic Vojne škode, to je: rezultate amortizacijskih žrebanj od l. 1925. do l. 1931. in rezultate žrebanja dobitkov od 1925. do 1931., potem rezultate zadnjih žrebanj srbskih tobačnih srečk, srečk Srbskega rdečega križa, 2% srbske rente, 4% obligacij za likvidacijo agrarnih odnošajev v Bosni in Hercegovini itd. Posamezna številka stane 10 Din. «Vjesnik sreče» se bavi le z objavljanjem raznih vrednostnih papirjev.

* **Občni zbor Zadruga rokodelskih in sorodnih obrti v Kranju.** Iz poročila, ki ga je podal na zbor načelnik g. Lovro Rebolj, posnemamo, da so se vršile v minulemu letu štiri vajsenske prizkušnje, prikojevalni tečaj za šivilje, katerega se je udeležilo 23 pomočnic, več informativnih sestankov in sej. Pri volitvah so bili izvoljeni: za načelnika Bitenc Josip, za podnačelnika Šiška Josip, za blagajnika Kern Adolf, za tajnika Rebolj Lovro, za odbornike Serajnikova Frančiška,

Ribič Andrej, Šter Josip, Čamer Franc, Konjar Franc, Sekne Franc, Legat Jernej in Sajovic Lovro, za namestnike Hlebš Rudolf, Soklič Anton, Zupan Janko in Rogelj Janez, za zaupnike Rajgelj Josip, Štefe Franc, Zavrl Lovro, Blaznik Alojz, Grašič Janez, Vovkova Amalija, Vomberger Jernej, Bohorič Franc in Jelenc Ciril, za revizorja Jakofčičeva Justina in Hribar Andrej, za načelnika vajenskih preizkušanj Pikuš Lenart, za namestnika Rebolj Lovro, za načelnika pomočniških preizkušanj Šiška Josip, za namestnika Grašič Ignac. Občnega zbora sta se udeležila kot delegata zveze gg. Rebek in Krameršič iz Ljubljane. Odstopivši načelnik gosp. Rebolj Lovro je bil za požrtvovalno delo, ki ga je opravljal dolga leta, izvoljen za častnega načelnika.

* **Smrt stare delavke.** Pri svoji sorodnici v Zalogu je preteklo sredo umrla bivša delavka v Vevčah Magdalena Šumarjeva v visoki starosti 90 let. V papirnici je bila zaposlena celih 47 let in je izurila v delu večino tamkajšnjih delavk.

* **Dražba pokvarjenega vina.** Devet vagonov pokvarjenega vina, ki so ga zaplenili na ljubljanskem kolodvoru, je bilo na dražbi izdraženih za 43.700 Din. Vino je izdražil trgovec g. Petrič, ki bo spravil vagono z vinom v prosta skladišča «Balkana», kjer bo vino pod kontrolo strokovnjakov predelano v kis in žganje.

* **Beg duševno bolnega.** Te dni je pobegnil od doma v Rudniku Josip Polak, ki je umobolen in je bil pred kratkim odpuščen iz bolnice na Studencu. Star je okoli 26 let, velike postave, svetlih brk in nosi bolniško obleko.

* **Tele z dvema glavama.** V medmurski vasi Putjanah je te dni krava kmeta Ivana Zolarja povrgla tele z dvema glavama. Kmetje iz okolice so radovedni hodili gledat to čudo prirode.

* **Požar pri Rogatecu.** V ponedeljek zjutraj okoli pol druge ure je nastal ogenj v podstrešju hiše gostilničarja in trgovca g. Götza na Brodu pri Rogatecu. Okolnosti, da sta se takoj pojavili gasilni društvi iz Rogatca in Straže, se je zahvaliti, da je bilo mogoče rešiti zalogo pohištva. Vse drugo je zgorelo. Kako je ogenj nastal, ni znano. Morda je kak neprevidnik vrgel cigaretni ogorek med žaganje, s katerim so kurili peči. Ker je zavarovalnina neznatna, trpi pogorelec znatno škodo.

* **Dva parnika zadela drug v drugega.** Dne 7. t. m. ponoči je trčil v parnik «Franchet d'Esperay», ki vrši potniški promet med Beogradom in Pančevom, parnik «Zagreb», ki je vozil iz Pančeva v Beograd. Parnik «Zagreb» se je zaril od strani v parnik «Franchet d'Esperay» in prebil kabino II. razreda. Zaradi tega se je parnik «Franchet d'Esperay» potopil, in sicer najprej s sprednjim, potem pa tudi z zadnjim delom. Potnikom I. razreda se ni zgodilo nič, toda med potniki II. razreda, ki so se jim pridružili zaradi slabega vremena nekateri potniki III. razreda, je nastala panika. V trenutku trčenja je vdrla v ladjo voda in ugasnile so vse električne svetiljke. Potniki so v strahu drli proti vratom. Priskočili so takoj na pomoč mornarji, nastala pa je med vrati gneča, da se je sicer mogla rešiti večina potnikov, a ne vsi. Utonili so menda le štirje potniki. Tudi parnik «Zagreb» je bil poškodovan in so ga morali odpeljati, da ga popravijo.

* **Smrtna nesreča našega rojaka v Franciji.** V premogovniku pri Lensu je plast zasula samskega rudarja Antona Cvelbarja iz Blance pri Sevnici. Ko so ga odkopali, je bil že mrtev.

* **Zmrznjeni so našli nedavno v Topolici pod Učko goro v Istri 40letno Marijo Valentinovo in njeno 19letno hčer Ano.** Hoteli sta iti na svatbo k neki svoji sorodnici, pa ju je zajel snežni melež, izgubili sta pot, omagali in zmrznili.

* **Preprečena avtobusna nesreča.** Kakor običajno, je vozil enega zadnjih večerov Kotarjev avtobus mimo petrovških križev proti Zalcu. Cesta je bila lahno zasnežena. V luči žarometov pa se je naenkrat pokazalo na cesti razmetanih pet belih gruč. Avtobus je zavozil preko ene. Silno je zahreščalo in s silnim skokom se je avtobus ustavil. Ko so izstopili preplašeni potniki, so ugotovili, da je pri zadnjih kolesih velika skala. S težavo so jo odstranili izpod voza. Avto je dobil

občutne poškodbe, vendar je po polurnem popravilu v Zalcu nadaljeval za silo pot na Vransko. Le duhaprisotnosti g. Kotarja, ki je sam vozil, je pripisati, da ni nastala huda nesreča. Kakor se je trdilo, sta izgubila kamenje dva pijana voznika.

* **Smrtna nesreča pri Rimskih toplicah.** Nedavno se je na Gračnici pri Rimskih toplicah razbil v Savinji splav, s katerega je padel v vodo in utonil gospodar 35letni lesni trgovec Franc Stopar, doma iz Rečice ob Paki. Ponesrečenec je imel s seboj večjo vsoto denarja. Pokojnik zapušča ženo in dvoje otrok. Tragično, da je svoječasnno enaka usoda zadela tudi ponesrečenčevega očeta.

* **Samomor brezposelnega nesrečnika.** V Kranju se je v duševni zmedenosti obesil brezposelni delavec, 39letni Janko Pucelj, ki je stanoval pri svojem bratu pod Šmarjetno goro. Pokojnik je bil miroljuben in dober delavec.

* **Prostovoljno v smrt** je šel 48letni posestnik Alojzij Krainer v Trati pri Gornjem Cmureku. Pognal si je dve krogli iz samokresa v glavo.

* **Nesreča v gozdu.** 20letni Rudolf Klančičar iz Kala, občina Št. Lambert pri Litiji, je bil zaposlen v domačem gozdu pri sekanju smrek. Ko je podrl neko smreko, mu je padla na levo nogo in mu jo zlomila. Prepeljali so ga v ljubljansko bolnico.

* **Smrtna nesreča delavca.** Iz Trbovelj poročajo: Predelavec pri podjetju Dukič in drug Gornik Jože je pri delu tako nesrečno padel na glavo, da je obležal mrtev. Gornik je bil še mlad, star komaj 28 let. Naj bo žrtvi dela ohranjen blag spomin!

* **Ker je hotel braniti svojo mater,** je 17letni posestnikov sin Fran Lešnik od Sv. Barbare v Slov. goricah dobil od svojega 42letnega očima Ivana Kranjca več vbodov z nožem v levo roko. Ponesrečenca so domači spravili v mariborsko bolnico.

* **Gostilne so jim zabranjene.** Okoliš Anton, oženjen, posestnik na Spodnjih Poljanah, je bil obsojen na prepoved posejanja gostiln za dobo od 20. februarja letos do 20. februarja 1933. Ferdinandu Piču, pristojnemu v Ajdovščino, samskemu hlapecu pri Kunstlerju Francu v Litiji, je z razsodbo okrajnega sodišča v Litiji zabranjeno zahajati v krčme za dobo enega leta, in sicer od 4. t. m. dalje. Okrajno sodišče v Radečah je prepovedalo Emilu Višnikarju, čevljarju v Radečah, obisk gostiln za dobo enega leta. Prepoved traja od 6. t. m. do 6. marca 1932.

Zobni zdravnik dr. TONE FURLAN

specialist za ustne in zobne bolezni
je pričel ordinirati v Novem mestu na Ljubljanski cesti v hiši g. Kastelica.

Ordinira od 8. do 12. in od 14. do 17. ure.

Za bližnjo spomlad

smo izdelali veliko zalogo
modernih plaščev
za gospode in dame.

Vabimo Vas na izbiro v našo najcenejšo
oblačilnico.

DRAGO GORUP & Co.

konfekcijska industrija
Ljubljana, Miklošičeva cesta št. 16, I. nadstropje,

ZA SPOMLADANSKE SEZIJE

posetite, preden nakupite moške obleke, manufakturo moškega perila in modne potrebščine, najprej trgovino 118

Josip Olup v Ljubljani

Stari trg št. 2 — na ogalu,
zakaj postreženi boste z dobrim blagom po najnižji ceni,

* **Strel pri vasovanju.** V Farškem Kalu nad Litijo se je pripetil razburljiv dogodek. Posestnikov sin, 33letni Franc Zajc, je odšel enega zadnjih večerov povasovat k svojemu dekletu. V hiši pa so se takrat nahajali tudi Strmčevi fantje iz Bukovce, s katerimi se je Zajc sprl. Pri tem je eden Strmčevih nenadoma potegnil samokres in ustrelil proti Zajcu. Krogla je zadela Zajca v desno koleno in mu prizadejala tako nevarno rano, da so ga morali prepeljati v ljubljansko bolnišnico.

* **V pijanosti razparal z nožem prijatelju trebuh.** V splošno bolnico v Mariboru so pripeljali 18letnega posestnikovega sina Srečka Letnika iz Gočove pri Sv. Lenartu v Slovenskih goricah, ki je imel razparan trebuh. Ranjenec je izpovedal, da ga je zabol 28letni posestnikov sin Feliks Kocbek ob priliki neke zabave. Zanimivo za žalostni dogodek je, da je prišel obiskat ranjenca v bolnico sam napadalec, ki je dejanje obžaloval. Ranjenec in Kocbek sta pripisovala krivdo alkoholu.

* **«Ljudska samopomoč»** v Mariboru je imela v nedeljo 22. februarja svoj tretji letni občni zbor v Gambrinovi dvorani. Nad 400 članov je prihitelo iz vseh krajev Dravske banovine. Dvorano so napolnili do zadnjega kotička. Občni zbor se je izvršil v najlepšem redu. Po poročilih tajnika, blagajnika in revizorjev se je izvolil odbor z notarjem g. drjem. I. Šorlijem na čelu. Društvo šteje danes nad 20.000 članov, podpor pa je izplačalo za nad dva miliona dinarjev. Društvena imovina znaša okoli 500.000 Din.

* **Trdovratno zapeko,** katar debelega črevesa, napetosti, želodčne motnje, zastajanje krvi, nedelavnost jeter, zlato žilo, bolečine v kolkih odpravimo, če uporabljamo naravno **«Franc Jožefovo»** grenčico. Izpiti jo moramo zjutraj in zvečer po eno čašico. Zdravniki strokovne veličine izpričujejo, da učinkuje **«Franc Jožefova»** grenčica celo pri zdražljivem črevesu brez bolečin. Dobiva se v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Vinska razstava za Dravsko banovino

Vinarsko društvo za Dravsko banovino Mariboru nam je poslalo to-le:

Na zadnjem občnem zboru Vinarskega društva za Dravsko banovino v Mariboru, ki se je vršil v Ljutomeru, je bilo sklenjeno, da priredi društvo ob priliki prihodnjega občnega zbora v Mariboru vinsko razstavo, združeno z vinskim sejmom. Na zborovanju vinogradnikov 14. januarja t. l. v Mariboru so bili v ta namen izvoljeni: odsek za organizacijo vinske razstave z vinskim sejmom, za propagando in za oceno vin.

Načelstvo Vinarskega društva in odsek za organizacijo vinske razstave in sejma sta sklenila naslednje: 1.) Redni letni občni zbor Vinarskega društva za Dravsko banovino bo v Mariboru v dvorani Zadržne gospodarske banke na Aleksandrovi cesti dne 9. maja t. l. ob 16. uri 2.) Dne 10. maja ob 8. uri priredi Vinarsko društvo III. vinarski kongres v Mariboru istotam. 3.) Po kongresu 10. maja ob 11:30 bo v dvorani pivovarne Uniona otvoritev **I. banovinske vinske razstave z vinskim sejmom**, ki bo trajala od 10. do 12. maja. 4.) V tem času bodo poučni izleti, in sicer ogledi banovinske vinarske in sadjarske šole v Mariboru, banovinske trsnice in drevesnice v Pekrah, tvornice za dušik v Rušah, elektrarne Fale, Rogaške Slatine in gornjih Slovenskih goric od Svečine do Št. Ilja.

Pogoji za razstavljalce na vinski razstavi in sejmu so naslednji: 1.) Na razstavo in sejem so pripuščeni vsi proizvodi vinske trte iz Dravske banovine (namizno vino, vino v steklenicah, peneče dezertno in medicinalno vino, vinski destilat, vinjak, tropinovka, droženka in drugo), stroji in orodje vinatstva in kletarske tehnike kakor tudi sredstva za pokončavanje trtnih škodljivcev in umetna gnojila. 2.) Vina za razstavo in sejem

ter destilate je prijaviti zanesljivo do 1. aprila t. l. po točno izpolnjeni oficialni prijavi. 3.) Za razstavo in sejem prijavljene proizvode odpošlje ali osebno preda vsak razstavljaletc **franko do 1. maja.** 4.) Od vsake vrste vina je poslati pet steklenic po $\frac{7}{10}$ litra, belo vino v renških, rdeče pa v bordojskih steklenicah. Destilatov je poslati po dve steklenici. 5.) Kdor nima svojih steklenic, jih dobi brezplačno na razpolago na banovinski vinarški in sadjarski šoli v Mariboru, kjer naj se zglasí pisмено ali ustmeno. 6.) Vino, namenjeno za razstavo in sejem, mora biti čisto, brez napak. 7.) Vsebina vsake steklenice mora biti zaznamovana na etiketi. Te so razstavljalcem pri Vinarskem društvu brezplačno na razpolago. 8.) Udeležba na razstavi na sejmu je brezplačna, prazne steklenice se razstavljalcem vrnejo. 9.) Za razstavljalce strojev, orodja, raznih tehničnih pripomočkov, umetnih gnojil in za razstavljalce vina v lastnih paviljonih veljajo posebne določbe.

V vinski kupčiji je velik zastoj. Kleti so polne, kupcev ni. Vinsko razstavo, združeno z vinskim sejmom, prirejamo, da vinsko trgovino poživimo. Iz teh razlogov vabimo vinogradnike in vinske trgovce kakor tudi izdelovalce strojev, orodja, umetnih gnojil in drugih sredstev, ki jih potrebuje vinogradnih in kletar, da sodelujejo na I. banovinski vinski razstavi in vinskem sejmu v Mariboru s svojimi proizvodi.

Potresno razdejanje v Macedoniji

Preteklo soboto je zadela pokrajino ob reki Vardarju v južni Macedoniji huda potresna katastrofa. Potresni sunki so se pričeli ob 3. zjutraj, ko so bili ljudje v najlepšem spanju. Sunki so sledili sunkoma celo četrte ure. Zadnji sunek je bil najhujši in je v trenutku porušil Pirovo in celo vrsto vasi in hudo poškodoval mesti Gjevelgijo in Valandovo. Zaradi zemskih usadov je pokvarjena železniška proga na Solun, tako da je vsak promet nemogoč. Prebivalstvo se je razbežalo iz podirajočih se hiš in stanuje v mrazu pod milim nebom. 1000 rodbin je brez strehe, 2000 hiš je v ruševinah, ki so ubile 35 ljudi in jih 60 hudo ranile. Potresni sunki so se še nadaljevali vse soboto. Zelo hudi sunki pa so bili še zjutraj in so spet porušili nekatere hiše.

Ministrski svet se je podal z ministrskim predsednikom Zvkovičem v potresno ozemlje, kjer si je ogledal škodo, tolažil obupano prebivalstvo in razdelil med bedne 120.000 Din. Vlada je sklenila, da bo nudila prizadetim krajem vso pomoč iz državnih sredstev. Za prvo silo je določila v to svrhu 5 milijonov dinarjev. Za potresne škode se ne bodo zbirali nobeni prispevki in tudi ne sprejemale podpore iz inozemstva. Tudi Rdeči križ je odposlal svoje zdravnike v potresno ozemlje, vojaštvo pa zalaga nesrečne žrtve potresa s kruhom. Kralj je odredil, da se pustijo vsi vojaki, ki so doma iz razdejanega ozemlja, na daljši dopust, da bodo pomagali svojcem graditi nova bivališča. Kraljica, ki se je mudila tedaj v Kotorju pri blagoslovitvi novega parnika «Kraljice Marije», je takoj ustavila vse svečane sprejeme.

Potres je hudo poškodoval tudi sosedne kraje na grškem in delno na bolgarskem ozemlju. Blizu Soluna je razdejanih cela vrsta selišč. Tam so bili potresni sunki še strahovitejši kakor pri nas in so zahtevali številne smrtno žrtve.

IZ POPOTNIKOVE TORBE

PISMO IZ TREBNJEGA.

Trebnje, marca.

Zopet se je nabralo za drago «Domovino» nekaj novic. Vreme je res muhasto. Pravkar smo gazili sneg do kolen, pa naenkrat ti posije pravcato pomladansko solnce. Prav je tako, saj kmet že komaj čaka, da prične opravljati pomladna dela.

Kakor je že tudi «Domovina» poročala, je nedavno žalostna usoda doletela nesrečnega železničarja Drenika iz Podboršta pri Ponikvah. Ubogi vdovi se je zaradi moževe smrti omračil um. Tukajšnji postajni načelnik g. Vojteh Krulej je pokrenil s pomočjo občine nabiralno akcijo za osirotelo deco in prvo pomoč vdovi. Ker je pomoč še vedno potrebna, se ponovno tudi s tega mesta obračamo na dobra srca za male darove, ki naj se pošiljajo na naslov: Vojteh Krulej, postajni načelnik, Trebnje. Vsem dosedanjim darovalcem pa stotera hvala!

V nedeljo 1. t. m. popoldne se je izvršil v Račjem selu pri Trebnjem zadnji komisijski ogled stavbišča za osnovno šolo, ki je že uradno ustanovljena. Bo dvorazrednica in bo namenjena trinajstim vsem, ktaerih otroci hodijo sedaj v šolo v Trebnje in nekateri celó na Čatež. Že skrajni čas je, da se prične zidati. V načrtu je poleg razredov in stanovanj tudi podzidek za gospodinjstvo in kmetijsko nadaljevalno šolo, kar še posebno toplo pozdravljamo.

Zadnjič sem napisal, kako se je pričelo sedaj prav razveseljivo gibanje naših Dolenjcev za razne kmetijsko-gospodarske organizacije. Tako se je vršil v nedeljo 1. t. m. popoldne v Veliki Loki ustanovni občni zbor Kmetijske živinorejske zadruge za Temeniško dolino. Zbora se je udeležilo do 100 kmetov, ki so z velikim zanimanjem sledili izvajanjem strokovnjaka o zadrugarstvu iz Ljubljane. V zadrugo je takoj pristopilo do 30 članov, ki so že sestavili odbor in pričeli delo.

Ker sem že baš pri kmetijsko-gospodarskih organizacijah, bi se dotaknil rad vprašanja sadjarstva in vrtnarstva. Mislim, da bi bila prav na mestu, vsaj v okviru podružnice Kmetijske družbe, tudi sadjarsko-vrtnarska zadruga. Strokovnjaki in odločilni gospodarski krogi, zganite se tudi v tej smeri! Seveda bi se naj začelo misliti tudi na ustanovitev vinske zadruge. V kratkih besedah: čim prej se bo kmet osamosvojil v zadrugah, tem prej bo minila kriza!

Pa tudi v prosvetnem oziru se razvijamo. Opaža se, da se širi sokolska misel postopno tudi po vaseh. Sokol v Trebnjem vrši v tem pogledu prav uspešno svojo nalogo. Tako se pripravlja ustanovitev čete v Veliki Loki, pa tudi Ponikve bodo kmalu v sokolskem taboru. Kakor smo že javili, se je v nedeljo 1. t. m. otvoril v tukajšnji osnovni šoli II. društveni prednjaški sokolski tečaj, ki je prav lepo obiskan. Vpisanih je 34 tečajnikov in tečajnic vseh poklicev, največ je pa našega vrlega učiteljstva, ki se zaveda svoje naloge, ki jo lahko vrši v šoli na dobro sokolski misli. Poleg domačinov posejajo tečaj tudi člani sokolskih društev iz Stične, Ivanje gorice, Mirne, Mirne peč in Št. Janža ter iz šol v Nemški vasi, Doberničah in Tržišču. Tečaj se bo vršil deset nedelj, in sicer do 17. maja, vsakokrat od 13. do 18. ure. Želimo tečaju in prirediteljem čim več uspeha!

Sokolsko društvo pa deluje tudi na prosvetnem polju prav živahno. V nedeljo 1. t. m. zvečer je odigral dramski odsek znano težko Meškovo dramo «Mater» pred napolnjeno dvorano na Marofu prav izvrstno, k čemur je posebno pripomogla izvrstna režija g. Pavlina. Na občinstvo je igra napravila silen vtis. Tako je bil poleg gmotnega tudi moralen uspeh! Želimo še kaj lepega! Čujemo, da bo odsek z igro gostoval tudi drugod. Vemo, da bo s svojim dobrim podajanjem igre uspel. —ar.

O DELOVANJU SODRAŠKIH GASILCEV.

Sodražica, februarja.

Na svečnico 2. t. m. se je vršil gasilski občni zbor v sokolski dvorani. Skupščino je otvoril naš dolgoletni društveni načelnik tov. Jakob Perdan, ki je v obširnem govoru poročal o društvenem delovanju v preteklem letu, nato pa je tov. tajnik Jože Ivanc prečital zapisnik zadnjega občnega zbora. Tov. tajnik je nadalje podal svoje izčrpno tajniško poročilo, iz katerega posnemamo, da šteje društvo sedaj 115 delavnih, podpornih, ustanovnih in častnih članov. Odbor je imel v teku

leta 14 rednih odborovih sej. Z neumornim delom in vsestransko podporo članstva se je nabavila potrebna nova motorna brizgalna. Nabavilo se je poleg tega 160 m novih cevi za visoki pritisk. Članstvo in tržani so v polni meri razumeli potrebe dobrega orodja, za kar jim gre naša največja zahvala.

Iz poročila blagajnika tov. Ivana Fajdige je pa razvidno, da je bilo preteklo leto res leto složnega in požrtvovalnega dela. Iz njegovega poročila moramo omeniti, da je imelo društvo 179.769 Din skupnega prometa, in sicer dohodkov 90.354 Din, izdatkov pa 89.415 Din, tako da imamo preostanek. Društvo si je nabavilo tudi nekaj drugih priteklin. K nabavi motorne brizgalne je prispevalo načelstvo trga 3000 Din, občina pa je prispevala po županu g. Evgenu Ivancu 5000 Din, za tekoče leto pa ponovnih 5000 Din, skupno torej 10.000 Din. Zelo častno so se odzvali tudi naši rojaki, bivajoči v Ameriki, in sicer Ivan Samsa, Franc Belaj, Vinko Levstek in Ivan Marolt, ki so nabrali znesek 8965 Din; nadalje sta izročila društvu tov. Andrej Čampa ob svojem prihodu iz Amerike 750 Din in Karel Kovačič 250 Din, katera zneska so zbrali naši v Ameriki bivajoči rojaki. Naši tovariši, bivajoči v Kanadi, so pa prispevali 7750 Din in s tem znatno podprli nabavo motorne brizgalne. V samem trgu se je nabralo 13.505 Din. Pri nabiralni akciji v trgu so predvsem sodelovali tovariši Kovačič, Perdan in Fajdiga, v podobčini Zamostcu pa tovariša Stane Vesel in Jakob Lešnjak. V znak hvaležnosti je društvo imenovalo tovariše Franca Belaja, Ivana Samsa, Vinka Lvstka, Ivana Marolta in Alojzija Petriča za svoje častne člane. Imenovani so se tudi že prej ob priliki nabave društvenega prapora izkazali društvu naklonjeni in bili vedno v pomoč, zaradi česar jim gre naša ponovna zahvala. Glede na dolgoletno delovanje pri društvu in ker so pri nabavi brizgalne pomagali z znatno vsoto, vsak po 1000 Din, je društvo imenovalo tovariše Evgena Ivanca, Franca Mikoliča, Ivana Starca, Ivana Kovačiča in Josipa Oberstarja prav tako za svoje častne člane, tovariše Venceta Drobniča, Rudolfa Lovšina in Ivana Levstka pa za svoje ustanovne člane.

Za motorno brizgalno se je izdalo 46.000 Din, za nove cevi pa 6779 Din. Za popravilo gasilnega stolpa, katerega je znatno poškodoval divjajoči vihar, se je plačalo 2711 Din. K blagajniškemu poročilu je še dostaviti, da nekateri niso prispevali k nabavi motorne brizgalne, ker niso smatrali motorke za potrebno, upamo pa, da bodo tudi ti izprevideli koristi dobrega orodja, ki je glavni pogoj uspešnega dela.

Med letom so umrli ustanovni člani Jakob Drobnič, Franc Arko in Franc Pakiž, podporni član Alojzij Gnidica in delavni član Anton Šega. Pogreba menovanih se je društvo udeležilo korporativno s praporom.

Iz poročila poveljnika tov. Staneta Vesela je omeniti, da je društvo imelo več vaj in nastopov. Predvsem pa se je članstvo izkazalo pri opasnem požaru, ki je nastal sredi noči pri posestniku Jožetu Cvaru, ki se je za hitro pomoč vsemu članstvu toplo zahvalil. Vršila se je tudi župna vaja, pri kateri so razen našega društva sodelovala tudi društva iz podobčine Zamostca, Vinie, Žimaric in Gore. Ob tej priliki je nastopila tudi nova motorna brizgalna. Društvo se je udeležilo gasilskega kongresa v Ljubljani in zleta v Laškem.

Za poročilom društvenega nadzornika tovariša Josipa Oberstarja, ki nam je poročal o inventarju v premičinah, sta podala računsko pregledovalca tovariša Mikolič in Štupica svoje poročilo, da sta našla vse v najlepšem redu, nakar je tovariš Jereb predlagal blagajniku absolutorij.

Pri volitvah je prišlo do manjših izprememb glede funkcij posameznikov. V odbor je prišlo

Postani in ostani član Vodnikove družbe!

nekaj novih moči, med temi tovariš Vence Drobnič, kateremu je bilo poverjeno načelniško mesto.

Pohvalno moramo tudi omeniti, da so razni dobrotniki darovali društvu več lesa, katerega je tovariš Josip Oberstar dal na svoji žagi zrezati v deske, ki se bodo porabile za razne društvene potrebe in razne vrtno prireditve. Po zaobljubi članstva novemu načelniku se je občni zbor zaključil.

POGLAVJE O ALKOHOLU.

Zaječar, marca.

Dovolite, da se po daljšem času zopet javimo iz Zaječarja v naši «Domovini», katero vsi radi čitamo zaradi njene pestre vsebine. «Domovina» v vsaki svoji številki seje prosveto med Slovence. Res velike naloge se je lotila «Domovina» s tem, da hoče omejiti to prokletno pijanstvo — grdi madež Slovencev. Znano je, da so Slovenci kot delavni povsod radi sprejeti na delo, ali žalostna resnica je tudi, da se jih potem otrešajo zbog njihove strasti — pijanstva. Kolikokrat je na žalost slišati: «Dober delavec bi bil, ali je pijanec, pa ga ne moremo imeti v službi zaradi njegove nezanesljivosti.» Zanimal sem se za delavstvo v nekaterih tukajšnjih rudniških revirjih, kjer je seveda tudi precej Slovencev na delu. Povsod so Slovenci kot delavci na prvem mestu, tisti Slovenci namreč, ki so trezni, ali so povsod kot pijanci in pretepači zopet Slovenci na prvem mestu.

Huda svetovna gospodarska kriza je. Delavce odpuščajo povsod. V timoških rudnikih so za enkrat obdržali menda še vse delavce. Če se kriza tudi tukaj poostri, bodo seveda na prvem mestu odstranjeni oni, ki so najslabši, in to so pijanci.

Vprašajmo se, ali je koristno in lepo pijančevati in se pretepati kakor sirova živina. Ali s tem Slovenci dvigamo svoj ugled? Kaj ni pomoči proti temu najgršemu našemu madežu? Bi že bila, a vsi razsodni ljudje moramo sodelovati v borbi proti alkoholu, v prvi vrsti starši, ki naj nikdar ne dajejo svojim otrokom strupa alkohola. Niti kapljice ne! Navadno pravijo naši nevedni ljudje: «Daj detetu malo vina, da bo močnejše!» Celó v gostilne zahajajo z otroci. To je največji smrtni greh staršev proti deci. V šoli je treba čim več propagande proti alkoholu, v šoli se mora vcepiti otrokom v srce odvratnost proti pijanstvu. Duhovniki, učitelji, izobraževalna društva, čitalnice in zlasti Sokol, ki je danes gotovo najmočnejši prosvetni činitelj, vsi morate na delo.

Neprestano čitamo poročila o strahovitih pobojih med pijanci, a če bo narod trezen, bo vsega tega malo. Namesto da greš v gostilno, pojdi v sokoško telovadnico, a namesto vina si kupi dobro knjigo.

Rojaki rudarji in drugi delavci izven Slovenije, naročajte se na «Domovino» in Vodnikove knjige! S tem boste imeli dva dobička: prijetno razvedrilo in prihranek v žepu. Če se bomo ravnali po nasvetih naše «Domovine», bo pijanstvo omejeno, a postopno izkoreninjeno iz našega naroda. A ti, «Domovina», naprej z dvignjeno zastavo v boj proti pijanstvu za dobro našega naroda. Mi smo s teboj! — F. B.

Belokrajinski glasnik

Poziv prijateljem sadnega drevja. Podružnica Vrtnarskega in sadjarskega društva v Crnomlju poziva prijatelje sadnega drevja, da sadijo po sadnih vrtovih čim več sadnega drevja, ki je po svoji rodovitnosti za dotično zemljo najboljša. Prav tako se pozivajo, da izpremene posestniki svoja manj rodovitna zemljišča v sadne vrtove, ki jim bodo gotovo nosili več dobička kakor neplodoviti pašniki. Podružnica jim bo v vsakem času na razpolago s podporo v nabavi drevese kakor tudi s koristnimi nasveti. Bela Krajina

je po svoji legi in kakovosti zemlje sploh zelo prikladna za gojitev vsakovrstnega sadja.

Elektrika v Metliki. Kmalu bodo Metličani vrgli v staro šaro svoje petrolejke. V četrtek je bila v Karlovcu komisija, ki je zagotovila Metličanom električno razsvetljava, tako da se bodo tudi v tem pogledu lahko kosali s Črnomeljčani. Delo se bo pričelo takoj in se bo v približno treh mesecih že svetilo tako, da se do videlo prav do neba.

Divji merjasci v Beli Krajini. V zadnjem času se pojavljajo v gozdovih Bele Krajine cele črede divjih prašičev, ki delajo škodo kmetovalcem. Sleherni dan nalete ljudje na črede, ki se klatijo po gozdovih in bližnjih poljanah. Nedavno je ustrelil Mravincev Miko iz Vinice 80 kg težko svinjo, dočim je mnogo težji samec srečno odnesel pete. V tisti čredi je bilo osem težkih merjascev. Pred nekaj dnevi pa je Prokšev Nace iz Vinice ustrelil 143 kg težkega merjasca pod neko skalo v gozdu med Vinico in Sinjim vrhom. Streljal je nanj s šibrami. Po sreči pa ga je drobno zrno zadelo baš v srce, tako da se je velikan zgrudil na tla. Pri raztelesenju so našli ob lopatici popolnoma zdrobljeno vojaško kroglo, ki jo je merjasec najbrže sprejel v voščilo že v kakem drugem revirju. V njegovi bližini je ložirala čreda več težkih eksemplarjev, ki je po smrti svojega tovariša zgignila v goščavi. Ta na divjih svinjah bogati revir ima v zakupu viniški župan g. Pero Malič, ki bo v kratkem priredil na to divjačino veliko brakado.

PREKMURSKI GLASNIK

Iz Adriancev nam pišejo: Blagovolite tudi od nas objaviti dopis v preljubljeni «Domovini», ki ima v naši občini, tukaj na naj severnejši točki naše mile domovine, precej naročnikov. Prebivalstvo je pri nas mirno, skrbno in trezno. Bavimo se po večini s poljedelstvom in živinorejo. Zato smo od svetovne gospodarske krize tudi mi prizadeti. — Na seji občinskega odbora 2. t. m. je bil izvoljen za občinskega blagajnika gosp. Sucu Štefan. — Ker so ceste v zelo slabem stanju, si je občina izvolila kar dva občinska cestna nadzornika, ki sta: v dolnjem delu občine gosp. Kovač Janez, v gornjem pa gosp. Žiško Aleksander. Gotovo bodo vsi trije vestni delavci za napredek občine.

Licenciranje bikov in merjascev v Šaloveih se je vršilo 23. februarja. Živali so bile prignane iz občin Šalovec, Hodoša, Krplivnika, Velikih Dolencev, Malih Dolencev, Budincev, Čepincev in Markovcev in so bile precej lepe. Premija v znesku 1000 Din je bila podeljena posestniku g. Gaborju iz Hodoša. Največ bikov je prignala domača občina, to je 13 glav, od katerih je ostalo licenciranih pet. Poleg bikov je bilo precej merjascev. Iz banskih sredstev prejme za polovično ceno enega merjasca dobre pasme gostilničar g. Žiško. Bil bi želeli, da bi prihodnje leto privedli kmetje več živali, ki bi lahko dobile premije.

NAŠI NA TUJEM

LOTARINŠKO PISMO.

Merlebach, ob koncu februarja.

Doslej še nismo našli v priljubljeni «Domovini» kakšnega dopisa iz tukajšnjega kraja, zato nam dovolite enkrat malo prostora. Merlebach se nahaja v lotarinški provinci in je prav lep in rodovitien kraj. Domačini, ki so po večini nemškega pokoljenja, so ljubezni ljudje. V tukajšnji okolici se nahajajo veliki rudniki, iz katerih se pridobiva velika množina premoga in železne rude.

V rudnikih so zaposleni zastopniki najrazličnejših narodov Evrope, pa tudi Amerike, Azije in Afrike. Največ je med delavci Nemcev in Polja-

kov. Tudi Jugoslovenov, Slovencev in Hrvačev, se nahaja tukaj precejšnje število. Imamo že dve podporni društvi, in sicer Društvo sv. Barbare in Društvo «Edinost», ki prav uspešno delujeta. Pred letom se je pri nas ustanovilo tudi Društvo za varstvo jugoslovenskih izseljencev v tujini, katerega ustanovitev smo vsi rojaki najtopleje pozdravili. Dalje imamo skupni Jugoslovenski dom, v katerem se nahajata pisarna in čitalnica, kjer je na razpolago več jugoslovenskih časopisov in lepo število zanimivih knjig, za kar gre hvala slovenskemu kaplanu, g. Antonu Hafnerju, in odborom imenovanih društev.

Tudi po severni Franciji se širi brezposelnost. Upamo pa, da pri nas gospodarska kriza ne bo zahtevala prehudih žrtev. V Lotaringiji sicer še prav malo poznamo pravo brezposelnost, pač pa so rudniška vodstva uvedla na mesec po dva do štiri brezdelovne dni. Kakor se čuje, nameravajo sedaj delovne praznike zopet odpraviti. Novih delavcev pa seveda naši rudniki še dolgo ne bodo sprejemali.

Vsi tukaj nahajajoči se Slovenci pošiljamo najlepše pozdrave vsem rojakom, zlasti bralcem in bralkam «Domovine» in g. uredniku.

PISMO IZ SEVERNE FRANCIJE.

Méricourt sous Lens, marca.

Upam, da se bo našlo malo prostora v «Domovini» za ta dopis, ki bo seznanil čitatelje z razmerami v severni Franciji. Tukaj se praznuje v splošnem po en dan vsakih 14 dni, v nekaterih krajih pa celó vsak teden. Največ jih je, ki zaslužijo od 30 do 35 frankov. Poprej, ko se je delalo vse dni, se je polovica lahko prihranila za obleko in druge potrebščine, sedaj se pa nikakor ne more, a kljub temu mnoga žejna grla ne opuste strupenega alkohola. Ako se v katerem kraju praznuje, se gostilničar tistega kraja veseli, ker dobro ve, da ga pridejo obiskat njegovi klienti, ker ne delajo.

Kakor se vidi, je za tistega, ki ne dela, dvakratna izguba: prvič, ker ni nič zaslužil, drugič pa, ker je zapil še več, kar bi bil lahko tistega dne zaslužil. Vsi nauki in opomini pa nič ne zaležejo.

Žrtev nesreče je postal v rudniku Drocourtu 31letni Ivan Kropivšek, doma v Čemšeniku. V Francijo je prišel pred dvema letoma. Doma zapuščal ženo in dva nepreskrbljena otroka. Dan nesreče je bil v ponedeljek 2. t. m. Odrvalo se je kamenje in ga podsulo; izpod kamena so ga potegnili že mrtvega. Pogreb, ki je bil v sredo popoldne, je bil prav lep in je pokazal, kako je bil pokojnik priljubljen med tukajšnjimi Jugoslovenimi. Pri pogrebu so sodelovali godba in pevci društva Sv. Barbare iz Sallauminesa. Pokopal ga je slovenski duhovnik, g. Zupančič, ki se je prav genljivo poslovil od njega v kapeli. Pri odprtem grobu se je naš tovariš Andrej Dolinar zahvalil vsem za udeležbo kakor tudi godcem in pevcem za sodelovanje, nakar se je poslovil od pokojnika z genljivimi besedami in zaklical: Naj mu bo lahka tuja zemlja!

Smrt westfalskega rojaka. Iz Hervesta-Dorstna nam pišejo: Tukaj na Westfalskem v Hervestu-Dorstnu smo spremili te dni k večnemu počitku Franca Druškoviča. Pokojnik si je dal izdreti zob, pri tem pa se mu je zastropila kri, da je teden dni pozneje umrl v najboljših letih, star 33 let. Doma je bil v Spodnjih Hočah pri Mariboru. Bil je zvest član Jugoslovenskega delavskega društva in skrben oče svojim štirim nepreskrbljenim otrokom. Pokojniku bomo ohranili blag spomin, hudo prizadeti rodbini pa izrekamo najiskrenejše sožalje.

Novice iz Amerike. V Chicagu se bodo v kratkem vršile volitve v tamkajšnje mestno upravo. V 21. okraju, kjer biva največ Slovencev, je postavljen za kandidata rojak Anton Duler, ki je kandidaturu sprejel in bo najbrž izvoljen. — V Avonu poučujejo na neki tamkajšnji javni šoli

štirje slovenski učitelji, oziroma učiteljice, in sicer Matej Oman, ravnatelj šole, Bernice in Bernardine Omanovi, dvojčici in hčerki ravnatelja Omana, in Karel Oman, ravnateljev nečak. — V San Franciscu v Kaliforniji je umrl rojak Ivan Govednik za jetiko. Rodil se je v Lokvicah pri Metliki, kjer zapušča brata Martina. — Istotam je umrla med našimi amerškimi rojaki dobro znana Katarina Anžičeva, stara 32 let. — V slovenski naselbini Travniku v državi Michiganu je preminil rojak Anton Levstik, po domače Jurčev, po rodu iz Travnika pri Loški potoku. — V naselbini Meadow Landu je umrl rojak Franc Cigale, star 70 let. Po rodu je bil iz Jarce doline pri Zireh. V Ameriko je prišel pred 30 leti. — V naselbini Kohlerju je umrla rojakinja Ana Hočvarjeva v starosti 42 let. Doma je bila v Rovtiah pri Bočni; v Ameriko je prišla leta 1912. Zapušča moža in šest nepreskrbljenih otrok. — V Evelethu je izdihnil Ivan Ramuta, star 57 let. V Ameriki je bival 31 let. Doma je bil iz Metlike. V starem kraju zapušča ženo in dve sestri.

ŽENSKI VESTNIK

Za kuhinjo

Čajno pecivo (venčki). Zdobi 42 dek sirovega masla v pol kile moke, potem dodaj 28 dek sladkorja, eno jajce in še dva rumenjaka in umesi v testo. Umesenb razvaljaj za pol centimetra na debelo in izreži z obodcem za krofe kroge, vsak krog pa spet z manjšim obodcem ali s kozarcem, tako da izrežeš venčke. Ostanke testa spet vmesi, razvaljaj in izreži, da porabiš vse testo. Venčke pomoči v raztepen beljak, povaljaj v sladkorju, pomešanem z zmletimi orehi, mandeljni ali lešniki, jih pokladaj na pomazano pekačo in speci v zmerno vroči pečici zlato-rumeno. To je zelo dobro pecivo k čaju in za otroke.

Zrezki s suhimi gobami. Pol kile pljučne pečenke zreži na zrezke (ko si poprej z mesa odstranila vso maščobo in kožice), jih potolci in posoli, potem jih opeci na masti po obeh straneh. Eno pest suhih gob prevri, ocedi in jih drobno sesekljaj. Nato duši gobe na masti z malo čebule in peteršilja. Ko so gobe dušene in dovolj goste, jih namaži na opečene zrezke za prst na debelo. Zrezke položi nazaj v kozico na mast, prilij dve žlici juhe ali vode in pokrito duši v pečici dve uri, da je meso prav mehko. Med dušenjem polij večkrat sok po mesu in gobah, pri tem pa zrezkov nikar ne obračaj, ker morajo biti gobe na vrhu. Ko je jed skoro gotova, polij jo še z dve do tri žlice kisle smetane, pa se naj še malo pokuha. Daj na mizo z dušenim rižem, makaroni, cmočki in sličnim. Podá se po zraven tudi solata.

ZANIMIVOSTI

× **Število potresov v lanskem letu.** Minulo leto je bilo nedvomno eno najusodnejših let. Poleg številnih naravnih nesreč so predvsem potresi zahtevali na tisoče človeških življenj in napravili strašno škodo. Leta 1930. so našli 322 potresov. Torej ni bilo le 43 dni v letu brez potresnih sunkov, ki bi bili zabeležbe vredni. Seveda pa je bilo le malo potresov tako močnih, da so se razvili v katastrofo. Obe potresni katastrofi, ki sta 23. julija in 30. oktobra 1930. zadeli Italijo, spadata med najhujše potresne nesreče v potresni zgodovini.

× **Navidezna smrt.** V Konstanci ob Bodenskem jezeru se je pripetil nenavaden primer navidezne smrti. Izvršene so bile že vse priprave za pogreb, ko se je navidezni mrlič nenadoma prebudil iz skočil iz krste. Slišal je, ko je ležal v njej, sicer vse razgovore o pogrebu, vendar pa se ni mogel niti zgeniti, kaj šele izpregovoriti kako besedo. Navideznega mrliča je namreč prijel tako močan srčni krč, da je bil videti kakor mrtev.

× **Jezero smrti.** Na Siciliji je v neki dolinici malo jezero. Vsa okolica tega jezera je pusta in prazna, brez rastlinstva in brez živalstva. Nobeno živo bitje se ne upa priti blizu te vode. Domačini poznajo to «jezero smrti» prav dobro in se mu že od daleč izogibajo. V starih časih je stalo tam svetišče boga Jupitra. Ljudi, ki so bili obsojeni na smrt, so vodili na breg jezera in so bili takoj mrtvi. Tako so minila tisočletja in nihče ni vedel, kaj je prav za prav s to vodo. Šele v najnovejšem času so to vodo preiskali in ugotovili, da voda sama po sebi ni prav nič strupena, pač pa izvirata na dnu jezera dva izvirkava ogljikove kisle vode, ki poganjata v vodo strupene pline. Nedavno pa si je izkopal neki kmet v bližini jezera vodnjak, toda namesto na vodo, je naletel na petrolej. Sedaj dobiva kmet na dan že po 15 litrov petroleja. Za petrolej se je začela zanimati tudi italijanska vlada in sedaj že preiskujejo okolico, kako daleč sega petrolejsko ozemlje.

ZA SMEH IN KRATEK ČAS

Pri fotografu.

Mlada, lepa gospa in njen privesek, mož, sta prišla k fotografu.

Fotograf: «Gospa, če hočete, da bo slika prav lepa, se morate držati naravno! Položite morda roko na ramo gospodu soprogu.»

Mož: «E, naravneje bi bilo, ko bi položila roko na mojo denarnico...»

Smola.

Marjana: «Ali se je Kunigunda res poročila?»
Peregrin: «Res!»

Marjana: «Kateri je pa tisti nesrečni mož, ki je vzel to hudobno žensko?»

Peregrin: «Jaz...»

Pogum.

A: «Nedavno so me v hribih napadli roparji in mi vzeli ves denar»

B: «Kaj niste imeli revolverja s seboj?»

A: «O, seveda sem ga imel, a hvala Bogu ga roparji niso našli...»

Kranjske klobase.

«Halo, gostilničar», zakliče gost s petimi otroki, «kranjske klobase na mizo! Otrokom vsakemu eno in tudi meni jih prinesite pet! Pa še pol litra cvička po vrhu!»

Čim so klobase na mizi, se prične veselo cmojanje. Ko so klobase pripravljene, se dvigne gost, češ: «Otroci, sedaj pa lepo počakajte, moram še skočiti malo na pošto.»

Preteklo je pol ure, pretekla je cela ura, gospod se ne vrne. Tedaj pa se gostilničar približa otrokom: «No, kje pa se očka zadržuje tako dolgo?»

«Saj to ni naš očka.»

«Kdo pa je potem?»

«Mi smo se igrali na cesti», je dejal eden otrok, «pa nas je prijazen tuji gospod povabil na klobase...»

Opravičen strah.

Davčnega uradnika Trdina strašno bolijo zobje.

«Pojdi vendar k zobnemu zdravniku!» mu svetuje prijatelj.

«Si ne upam», odvrne davčni uradnik.

«Zakaj ne?»

«Za vruga, saj sem vsem desetim zobnim zdravnikom našega mesta zavrnil pritožbe glede prevelikega plačevanja davkov...»

Pomlajevalno sredstvo.

Dedek: «Vidiš, Mihee, skrbi ostarijo človeka.»

Mihee: «Železnica pa ga pomladi.»

Dedek (začudeno): «Zakaj pa?»

Mihee: «Ko sem se zadnjič peljal z vlakom, je dejala mamica, da še niso šest let star, čeprav sem že osem proč...»

Listnica uredništva

Vsem dopisnikom! Pišite le s črnilom, in sicer v pismu, ne na dopisnici, in samo po eni strani papirja.

Iznajditelji in patent. Vsem, ki iščejo potov, kako bi si dali patentirati svoje iznajde, sporočamo, da podeljuje patente direkcija za zaščito industrijske svojine v Beogradu. Vsak iznajditelj stori najbolje, če se obrne najprej na patentnega zastopnika g. inž. Milana Šukijeta v Ljubljani, Selenburgova ulica št. 7.

Gospodu M. Z. v Raskrižju. Eno sliko gasilskega društva smo že davno objavili. Torej je nismo vrgli v koš. Prosili bi Vas še, da bi nam večkrat kratko poročali o domačih zadevah!

Žiberše nad Logatec. Take prazne reči niso za tisk.

Straža pri Novem mestu. Nerazložno in nerazumljivo pisano.

Sela pri Suhorju. Zaenkrat imamo takih spisov mnogo preveč. Pa drugič kaj!

Škocijan. O tem smo že prej enkrat pisali.

Sevnica. Nerazumljivo!

Predgrad. Prihodnjič!

Gornji grad. V doglednem času ni upati, da bi postalo vprašanje železniških prog Sv. Peter—Kamnik kakor tudi od Vas zaželene zveze Gornja Savinjska dolina predmet uresničenja. Kadar bo kaj upanja za to, tudi na Gorenjesavinjčane ne bomo pozabili.

Blanca. I. Z. Če je v resni in nered pri dostavljanju pošte, se obrnite s celim podpisom na ravnateljstvo pošte v Ljubljano. **K. M. Paragraf!**

Sv. Florijan pri Rogatecu. Dopise, ki so stvarni in resnični, vedno sprejemamo!

Sv. Bollenk pri Središču. Za vsako samostojno izvrševanje kake obrti je treba oblastvenega dovoljenja. Taki so zakonski predpisi.

Kuršenci pri Ljutomeru. Nejasno in bi imeli opravka s paragrafi.

Gornji Žagari pri Čabru. Zaljivo!

Bučočevci. Bog ve, če je Vaša vest o poroki točna. Porok od neznanih dopisnikov sploh ne objavljamo.

Bučočevci. Kakor nam poročajo, je vest o požaru pri g. Martinu Šafariču in o nesrečah gg. Jožefa Topolnika in Rudolfa Kolbeta neresnična. Pod dotičnim dopisom je gotovo podpisano napačno ime, zaradi česar dopisnika ne moremo zasledovati. Zato pa smo skienili, da ne bomo odslej več priobčevali sumljivih dopisov od dopisnikov, ki so nam neznani po pisavi in imenu. Očitno je seveda, da nam je podtaknil to neresnično vest nasprotnik našega lista. Pri zadete osebe s to vestjo sicer niso žaljene, vendar nam je žal, da je prišla netočna vest v list. Skušali bomo po pisavi ugotoviti ime nesramneža in če se nam bo to posrečilo, ga bomo javno razkrinkali.

Pristava. G. Franc Mlatkovič, posestnikov sin iz Pristave, nam javlja, da ni pri klanju svinj še nikdar imel kake nesreče ali neprilike. Tudi ga ni nikdar reševal Janez Kuntarič. Kakor za Bučočevce velja tudi v tem primeru naš sklep: Sumljivih dopisov od ljudi, katerih imena in pisave ne poznamo, ne bomo več sprejemali, ker vidimo, da je med nami Slovenci, žal, vse preveč falotov. G. Mlatkovič naj nam oprostí netočno vest.

Polzela. Krta so koristne živali, ker ne žo drugega kakor škodljivce pod zemljo, ki bi napravili sicer silno škodo na vsem rastju. V primeri s to koristjo je škoda zaradi krta prav malenkostna. Za pokončavanje krta Vam ne svetujemo zato ničesar. Če jih hočete po vsej sili pregnati s svojega sveta, pa dajte v krtove luknje v kreolin ali katran namočene eunjice. To bo krte sicer pregnalo, škoda, ki Vam jo bodo potem delali milijoni raznih podzemskih škodljivcev, pa Vas bo v nekaj letih izučila, da ste ravnali napačno, ko ste pognali dobrotnika krta s svojega sveta. Potrpite s krtinami, ki so sicer prav nerodna ovira pri košnji, dejansko pa so mnogokrat edino travniško gnojilo, za katero skrbi krt orač.

MALI OGLASI

Poročiti se želi

z vdovcem ali ločencem, starim do 40 let, žena, ločena od moža in z dvema otrokoma. Pismene ponudbe sprejema oglasni oddelek »Domovine« pod »Takojsnja ženitev 14«. 121

Prodado se

še pred nekaj leti sezidana enonadstropna hiša s 7 sobami, 2 kuhinjama, 2 pivnicama, svinjsko kuhinjo in drvarnico, potem celokupno gospodarsko poslopje, 3 orali oranice, oral sadnega drevja, pol orala krasnega vrta. V hiši sta še sedaj gostilna in trgovina. Tik državne ceste na dobrem prometnem mestu v Strigovi. Oglase sprejema M. Z a d r a v e c, trg Razkrižje (Medmurje). 518

1000 dinarjev na teden

zaslužite z obiskovanjem v Vašem okraju. Znamko za odgovor. — Tovarna Kosmos, Ljubljana, poštni predal 307. 72

Kolesarji! Pozor!

Končala je sezona za vožnje. Sedaj pa se je treba preskrbeti za prihodnjo pomlad. In sicer se mora pustiti svoja kolesa urediti z malimi stroški, kakor kolesa se morajo popolnoma narazen vzeti, treba jih je emailirati, ponikljati, vse njih ležaje temeljito očistiti, zbrusiti ter na novo z najboljšo vazelino namazati, potem pa sestaviti tako, da bo kolo za prihodnje leto docela v redu. Shramba koles in motorjev čez zimo. Priporoča se največja specialna mehanična delavnica Justin Gustinčič, Maribor, Tattenbachova ulica št. 14 (nasproti Narodnega doma). Brezkonkurenčne cene! Točna in solidna postrežba! 507

Gospodinje! Gospodarji!

Priporočamo Vam blago za pomladne obleke, plašče itd. najboljše vrste. Zadnje novosti.

- Volneno za ženske obleke** modno v vseh barvah — od Din 55.—
- Volneno za ženske plašče** krasni modni vzorci od Din 90.—
- Sportno za moške obleke** volneni modni vzorci od Din 60.—
- Kamgarni za moške** volneni modni in gladki od Din 115.—

Sifoni za perilo — Platno za rjuhe — Gradl za madrace — Kloti itd.

Velika izbira in najceneje pri tvrdki NOVAK Ljubljana
Kongresni trg št. 15 — Nasproti nunske cerkve

*Rodilo se je ljubko dete malo,
v življenje se je nežno prismejalo.
Pri krstu so veselo mu napili,
za Zlatico so deklico krstili.*

*Nikoli Zlatica se ni jokala,
le venomer se ljubko je smehljala.
Ugodno in udobno se čutila
voni in čistočo belega perila.*

*Oj Zlatica — glas gre okrog:
nad vse je terpenfinsko milo Zlatorog!*

(Nadaljevanje sledi.)

Ogledite

si tudi Vi veliko, novo, vzorčno kolekcijo sukna in kamgarna ter osebno se boste prepričali, da je letos v Trgovskem domu Stermecki res ogromna izbira modernih in najnovjših vzorcev in cene naravnost čudovito nizke. Na željo se obleke izgotovijo tudi po meri v lastni tovarni.

Trgovski dom Stermecki
CELJE št. 97.
Zahtevajte vzorce zastonj!

Zlatnino in srebrnino
prodaja poceni in dobro svetovnoznana tvrdka

H. SUTTNER
LJUBLJANA 5
Prešernova ulica št. 4.

Zadnje novosti prstanov, verižic, zapestnic, nprsnih igel (brož) itd.

Predelavanje zlatih stvari; izdelovanje tudi po želji.

Tvrdka razpošilja blago na vse kraje Evrope, Amerike, Afrike, Azije in Avstralije.

Zahtevajte veliki ilustrovani cenik, ki ga Vam pošlje zastonj in poštne prosto

H. SUTTNER v LJUBLJANI 5
Lastna protokolirana tovarna ur v Švici.

Brezobrestna posojila

za zidavo hiš, za nakupovanje hiš in posestev, za prevzemanje hipotek na hišah in posestvih daje svojim članom

„JUGRAD“
Jugoslovska gradbena in kreditna zadruga, r. z. z. o. z. v Ljubljani, Kolodvorska ulica št. 35/1.

Pravila proti plačilu 5 Din v znamkah. Za odgovor prosimo znamko. Uradne ure od 8. do 12. in od 14. do 18.

Pomlad prihaja, odložite visoko zimsko obutev, nosite polčevlje

Udobna široka obutev iz angleške tkanine je moderna prav tako kakor ši-ljasti čevlji k temni večerni obleki. Nosite obutev, ki ustreza namenu in Vašemu poklicu, ki ga izvršujete. Naši sodrudniki Vam bodo strokovno pomagali pri izbiranju ustrezne obutve.

Naklonite nam svoje zaupanje!

Rata

Vrsta 1937-22

Vsem, ki ste izpostavljeni strapacu, je za pomlad treba lažjih čevljev. Tu jih imate s stanovitnim gumenim podplatom za neverjetno nizko ceno.

Vrsta 6637-11

Široka oblika tega čevlja zagotavlja udobnost tudi pri največjem strapacu. Isti iz ševroa, ortopedični, za isto ceno.

Vrsta 3637-22

Ako nosite obleko iz angleških tkanin, ne morete biti brez te oblike sportnega čevlja. Imamo črne in rjave. J—100.

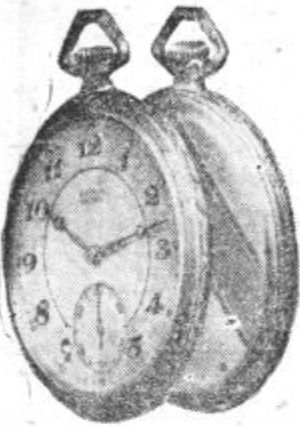
Ure, zlatnino in srebrnino

prodaja poceni in dobro trdka

H. Suttner

Ljubljana 5

Prešernova ulica št. 4.

Tvrdba razpošilja blago na vse kraje Evrope, Amerike, Afrike, Azije in Avstralije.

Lastna protokolirana tovarna ur v Švici.

Ure v vseh cenah od 44 Din navzgor.

Št. 120. Kovinasta ura (anker) 44 Din, s sekundnim kazalcem 78 Din.

Št. 121. Ista z Radiumom 58 Din, s sekundnim kazalcem 94 Din.

Št. 125. Budilna ura, 16 cm visoka, 49 Din, z Radiumom 76 Din.

Zahtevajte veliki ilustrovani cenik, ki ga Vam pošlje zastoj in poštine prosto

H. SUTTNER v LJUBLJANI 5

Cepice

športne, lepe in solidno izdelane po najmodernejših vzorcih, nudi najceneje na drobno in na debelo zgolj trdka Ivan Knechtl, krznarstvo, Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 4. 38

Zahtevajte brezplačni veliki CENIK!

Garancija 5 let

Srebrni Din 160.-

Črna Din 45.-

Ista boljša z dvoletno garancijo Din 52.-

Ista prva 4 let garancije Din 72.-

Črna Din 48.-

Boljša z 1 zvoncem 5 let garancije Din 76.-

Prva 2 zvonca 5 let garancije Din 85.-

Niki, elegantna tenka cilindrična ura, 3 leta garancije Din 59.-

Ista prva 5 let garancije Din 120.-

Za ustrezajoče vrnem denar.

A. Kiffmann, Maribor 143

! Specialist samo za boljše ure !

Bolehajo

ali postajajo za delo nesposobni v največji meri oni, katerih kri je onečiščena s strupi porušene razmene materije (kot je sečna kislina, urati, toksini itd.). Ti strupi se brzo razkrojijo in odpravijo iz organizma s splošno znanim zdravilnim sredstvom «Kalefluid» D. Kaleničenka, ki istočasno tudi organizem nasičava z energijo tvornimi hormoni in življenje tvornimi vitamini. Zadnji pa s svoje strani zopet vračajo človeku zdravje, moč in delovno sposobnost in prejšnji bolnik zopet uživa vse radosti zdravega in energičnega človeka. Brezplačno se pošlje vsakomur pojasnjujoča literatura «Preporod». — Obrnite se na naslov: Miloš Marković, Beograd, Kralja Milana 15 — Biro «Kurir». — «Kalefluid» prodajajo vse lekarne in drogerije.

Najnovije dvokolo z motorčkom 1 1/2, K. S., dvokolesa, šivalni stroji, otroški vozički, vozički za igrat in posamezni deli najceneje. Ceniki franko.

„TRIBUNA“ F. B. L., tovarna dvokoles in otroških vozičkov Ljubljana, Karlovska cesta št. 4.

Kajenje je strup.

Vsakdo se lahko igraje odvadi zdravju škodljivega kajenja z našimi «Ex-tabletami». Po 14 dneh je prenehal kaditi najstrastnejši kadilec, ako je porabljal naše tablete, ki so popolnoma neškodljive. 1 ovoj stane 30 Din in poština. Popolna kura 5 zavojev 145 Din (10 zavojev 200 Din). Pišite še danes ponjel!

Proti pijančevanju je Trezocinol

edino zanesljivo delujoče, absolutno neškodljivo sredstvo. Zavoji po 45 in 75 Din. Popolna kura 200 Din.

Naslov za naročila obeh preparatov: Aurora, Sekt. 59, Novi Sad, Željezniška ulica br. 38. 86

ZAHVALA.

Po smrti matere, g. Ane Deutschbauerjeve, mi je izplačalo podporno društvo **Ljudska Samopomoč v Mariboru** takoj ustrezajočo podporo, za kar se mi s tem najlepše zahvaljujem.

V Ptuj, dne 6. marca 1931.

Marija Deutschbauer.

Glasbila za vse!

Violine od Din 89—
Gitarre od Din 199—
Trompete od Din 480—
Harmonike od Din 85—
Kromatične in klavirske harmonike, Jazz-instrumenti.

Zahtevajte veliki brezplačni

CENIK

na največje in najcenejše odpr. tvrde glasbil Jugoslavije

MEINEL & HEROLD

tovarne glasbil in harmonik

prod. podr. **MARIBOR št. 104.**

Brezplačno pouk v sviranju. Navodila v ceniku.

KLOBUKE

v najnovjših modnih barvah in oblikah in razne sportne čepice nudi bogato založena

specialna trgovina klebukov

Marko Bogataj, prej Pok,
Ljubljana, Stari trg št. 14.

Zmerne cene. Solidna postrežba.
V trgovini se sprejemajo tudi popravila.

Kdor oglašuje, ta napreduje!

Jaz Ana Cilag

s svojimi 185 cm dolgimi, divnimi Lorelei lasmi sem dobila iste vsled uporabe pomade, katero sem sama iznašla. Ista je priznana kot edino sredstvo proti izpadanju, za dober razvoj, za goste in močne lase.

Pospešuje pri damah, gospodinjah in otrocih za razvoj gostih in močnih las in daje že po kratki uporabi prirodni in običajni sijaj ter varuje lase prezgodnje osivelosti, celo do visoke starosti. Cilag pomada odstranjuje prhljaj v teku 48 ur. Niti eno sredstvo ne vsebuje toliko hranljivih snovi za lase kakor Cilag pomada, katere je z vso pravico pridobila svetovni sloves, kajti dame in gospodje že po uporabi prve steklenice dosežejo najboljši uspeh, ker izpadanje las popolnoma preneha že po nekaj dneh, a nove korenine takoj poženo. Ta uspeh dokazuje moj 50letni jubilej ter milijoni zahvalnih pisem, katere sem prejela iz celega sveta.

Cena velikemu lončku Cilag pomade 60 Din, a dvojno 90 Din. K vsakemu lončku pa je potrebno: 1 stekl. special-šampona (za 20kratno umivanje glave) 25 Din. Poština posebej. Pošljamo proti povzetju ali proti takojšnjemu nakazilu denarja iz tvornice za Jugoslavijo. Naročila naslovljate natančno: „AURORA“ Sekt. 59, Novi Sad, Željezniška 38

